

વાયડામિત્ર

વર્ષ : ૯૯ અંક : ૮ ઓગસ્ટ- ૨૦૨૧
કિંમત રૂ. ૩૦/- (વાર્ષિક)

જન્માષ્ટમી, રક્ષાબંધન અને સ્વાતંત્ર્યદિનની શુભેચ્છાઓ

Look Deep Into Nature By Dhrumna Chirag Choksi

With best Compliments From

SHREE VAYAD GROUP OF COMPANIES

- **Shree Vayad Construction Corporation, Mumbai** ●●
- **Shree Samirinandan Projects Pvt.Ltd., Mumbai** ●●
- **Shree Vayad Developers, Nasik.** ●●
- **Shree Vayad Engineering, Nasik** ●●
- **Shivshakti Construction, Amravati** ●●

Trupti Rajendra Shah
Rahul Shah

Bipin Shah
Geeta Shah
Dhaval Shah

Jitendra Shah
Sunita Shah

7, Badeshwar Building. Opp. One up Store, Rajawadi, M.G. Road, Ghatkopar (East),
Mumbai 400 077. Tel : +91 22 21027687 E-mail : shreesamirinandan@gmail.com

શ્રી વાયડા વણિક સેવા ટ્રસ્ટ સંચાલિત વૈશ્વિક જ્ઞાતિ સમાચારપત્ર
વાયડામિત્ર

પ્રકાશન પ્રારંભ વર્ષ સંવત-૧૯૭૭ માસ : મહા - માર્ચ, ઈ.સ. ૧૯૨૧

ઓગસ્ટ - ૨૦૨૧, પ્રત-૧૧૨૬, વર્ષ-૯૯, અંક-૮

શ્રી વાયડા વણિક સેવા ટ્રસ્ટ

E-mail : vayva95@gmail.com

સંચાલક ટ્રસ્ટી મંડળ

www.vayvaset.in

શ્રી શશાંકભાઈ આઈ. શાહ	અમદાવાદ	પ્રમુખ અને ટ્રસ્ટી
શ્રી ધીરેનભાઈ કે. પરીખ	અમદાવાદ	ઉપપ્રમુખ અને ટ્રસ્ટી
શ્રી સુનીલભાઈ આર. શાહ	અમદાવાદ	ઉપપ્રમુખ અને ટ્રસ્ટી
શ્રી વ્રજેશભાઈ એન. પરીખ	અમદાવાદ	માનદ્ મંત્રી અને ટ્રસ્ટી
શ્રી મેહુલભાઈ એસ. શાહ	અમદાવાદ	માનદ્ ખજાનચી અને સહમંત્રી
શ્રી રમેન્દ્રભાઈ જે. પરીખ	અમદાવાદ	ટ્રસ્ટી
શ્રી કિરણભાઈ એસ. શાહ	વડોદરા	ટ્રસ્ટી
શ્રી શરદભાઈ પી. શાહ	મહેસાણા	ટ્રસ્ટી
શ્રી જીતેન્દ્રભાઈ બી. શાહ	મુંબઈ	ટ્રસ્ટી

માનદ્ તંત્રી અને પ્રકાશક : શ્રી શ્રેણીકભાઈ એન. પરીખ

બી-૭, શ્રી સિદ્ધિ ડુપ્લેક્સ, એપોલો હોસ્પિટલ સીટી સેન્ટર પાસે,

પરિમલ ગાર્ડન નજીક, આંબાવાડી, અમદાવાદ-૩૮૦૦૦૬.

ફોન નં.: ૯૭૨૪૪૮૧૪૯ (સાંજે ૭.૦૦ પછી) ઈમેઈલ : snp4758@gmail.com

વ્યવસ્થાપક : હર્ષ નિખિલ પરીખ

૨૧-એ, જય જિનેન્દ્ર ટાવર, અંકુર સ્કૂલની સામેના ખાંચામાં,

જૈન મર્યાન્ટ સોસાયટી પાસે, પાલડી, અમદાવાદ - ૩૮૦૦૦૭

Mobile (What's app only) : ૯૪૨૭૯ ૫૪૯૬૮ ઈ-મેઈલ : hnparikh98@gmail.com

મેમ્બરશીપ લવાજમ

ભારતમાં: રૂ.૩૦/- (સામાન્ય), રૂ.૧૦૦૧/- (આજીવન), રૂ.૨૫૦૧/- (પેટ્રન), વિદેશમાં : રૂ. ૫૦૦૧/-

સુજ્ઞા જ્ઞાતિજનો, એપ્રિલ, ૨૦૨૧ થી વાયડામિત્રમાં આપવામાં આવતી જા.ખ.ના બિલ તથા પેમેન્ટ, ભેટની રસીદ વોટ્સએપ અથવા ઈ-મેલ દ્વારા જ મોકલવામાં આવશે.

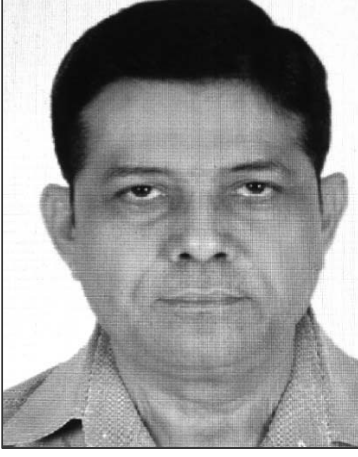
આ અંકમાં ...

શબ્દ સરોવરમાં ડૂબકી - ૫, પૂર્ણાવતાર શ્રીકૃષ્ણ, ઓક્સિજન પ્રાણ ટકાવી રાખનાર
- પ્રાણવાયુ, વિશ્વાસઘાત, ઘઉં, Lord Krishna - Truth & Dharma,
હરિયાળી કાંતિ - ભાગ-૨, શોધ, આંસુ.

શ્રી નીલાબહેન હરીશભાઈ પરીખ પરિવાર (થાણે, મુંબઈ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

શબ્દ સરોવરમાં ડૂબકી - ૫

ગુજરાતી સાહિત્યના ખૂબ જ જ્ઞાની કવિની એક રચના અને તેને માણીએ, ખૂબ જ challenging understanding ધરાવતી આ રચના ખૂબ જ સુંદર રચના છે... સિતાંશુ યશશ્ચન્દ્ર મહેતા, કે જેઓ સિતાંશુ યશશ્ચન્દ્ર (જન્મ ૧૮ ઓગસ્ટ, ૧૯૪૧) તરીકે જાણીતા છે. ગુજરાતી કવિ, નાટ્યલેખક, અનુવાદક અને શિક્ષણશાસ્ત્રી છે.

સિતાંશુ યશશ્ચન્દ્ર મહેતાનોંધપાત્ર પુરસ્કારોથી સન્માનિત છે. સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર, રણજિતરામ સુવર્ણચંદ્રક, ફૂલબ્રાહ્મણ

સ્કોલરશિપ, પદ્મશ્રી (સાહિત્ય માટે), સરસ્વતી

તેમનાં કાવ્ય સંગ્રહ જટાયુ માટે તેમને ૧૯૮૭નો ગુજરાતી ભાષાનો સાહિત્ય અકાદમી પુરસ્કાર (દિલ્હી) પ્રાપ્ત થયો હતો. ૨૦૦૬માં તેમને ભારત સરકાર તરફથી ભારતનો ચોથો સર્વોચ્ચ નાગરિક પુરસ્કાર પદ્મશ્રી એનાયત કરવામાં આવ્યો હતો.

આજે તેમનું અતિ પ્રસિદ્ધ કાવ્ય છે પ્રમાણમાં સમજવું અઘરું છે, તે કાવ્ય અને અનેક શક્યતાઓ વચ્ચે આ રસદર્શન આપ સૌ માટે પ્રસ્તુત છે. આશા છે કે તમે સૌ પસંદ કરશો.

પથ્યરો તળે ?

- સિતાંશુ યશશ્ચન્દ્ર

શું હશે પથ્યરો તળે ? હીરા, શું હશે

પથ્યરો તળે ? પાણી. પાણી ? - હશે પથ્યરો તળે.

ક્યાં ? હશે પથ્યરો તળે.

હશે?

શું હશે પથ્યરો તળે ? લાવા, હીરા હશે પથ્યરો તળે પાણી.

સિન્દૂરિયા લેપ કર્યા અને રેડ્યું તેલ ના ? ઝરિયાના

પહેરાવ્યા અને ઘીનાં કમળ તો ? ગર્ભાગારમાં સ્થાપ્યું

રૂઢિચુસ્ત લિંગ અને સતત ઠંડા પાણીની ધાર.

સ્વ. રમેશચંદ્ર રજનીકાંત પરીખ (પાટણવાળા) ના જય શ્રી કૃષ્ણ

સ્વ. સોહાગિનીબહેન તથા સ્વ. નવનીતભાઈ બી. શાહ (દેત્રોજવાળા) ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

હવે ? શું થશે ? હશે હવે પથ્થરો તળે. હશે કે ? હશે હવે.

પથ્થરો ફંગોળ્યા છે ન સમજતા આકાશમાં. તો ?

ક્યાંક ચાર પગ અને તીર. ક્યાંક સાત માણસો

અને સ્ત્રી. ક્યાંક પારધિ. ક્યાંક એકમેકને

તાકતાં પણ હરફ ના બોલતા ચન્દ્રનું અને

તારાનું હરણ. પોતપોતાના રાહુ અને અને પારધિના

ખ્યાલમાં ખોવાયેલાં.

ક્યાંક આ ક્યારેય સ્થિર ન રહી શકતા તોતિંગમાં ધ્રુવ.

જાઓ જાઓ.

ના સમજતા આકાશમાં ના સમજતા પથ્થરો

ફંગોળ્યા અણસમજુએ

ના સમજતા પથ્થરોને નામ આપ્યાં ને પથ્થરો

પણ તેજ ને પથ્થરો પર જીવન ને પથ્થરો પર પાણી.

ખળખળખળ શું હશે પથ્થરો તળે ? પથ્થરોમાં

શું હશે ? શું હશે પથ્થરો ?

-સિતાંશુ યશકશ્ચન્દ્ર

રસદર્શન: હરીશ શાહ

જડમાં ચૈતન્યની વ્યક્તિગત અંગત માન્યતા ઉપર પથ્થરનો પ્રતીકવાદ, પથ્થર યુગથી વિવિધ પ્રકારે આપણી સાથે જોડાયેલો જ છે.....એ રીતે પથ્થર આમ અજાણ્યો નથી, છતાં સર્જકદૃષ્ટિ એને ક્યાં ક્યાં કેમ ભાળે છે એ અહીં આસ્વાદવું છે.

અનેક રીતે પથ્થરની ઓળખ પામવી છે અને આપવી છે.

પથ્થર અને ખડકના રૂપ, સ્થળ, તેના તળમાં અને તેની નીચે પણ પાણી.. પણ આ પથ્થર યુગથી આપણી સાથે વણાયેલું એટલે કે આપણાં અસ્તિત્વનો ભાગ છે તે જાણીતું છે. છતાં આપણે પથ્થરને તંતોતંત ઓળખીએ છીએ? ના. જૂઓ કવિ એને કેમ જાણે પ્રમાણે છે! પથ્થર અને ખડકની બનેલી બ્રહ્માંડની રચનાઓની શાશ્વતિનો અર્થ એ છે કે તેઓ દિવ્ય અને અનાદિ છે.

દીપક કાંતિલાલ ઝવેરી (અમદાવાદ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. ઘનશ્યામલાલ કૃષ્ણલાલ પરીખ પરિવાર(કડી-અમદાવાદ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

પથ્થરની કૃતિ એક જીવનથી બીજા જીવનના માર્ગને પ્રતીકાત્મક રીતે નિર્દેશિત કરે છે. એક પથ્થરનો જવાળામુખી લાવા પ્રગટ કરે છે અને તેની બાજુના પથ્થરની નીચે રત્નોની ખાણ છે પણ ભૂગર્ભમાં તો પાણી જ છે.

પથ્થરની કોતરણી પણ જ્યારે ધર્મની ભાવના આધ્યાત્મિક ભાવને ચિહ્નિત કરે અને ત્યાર બાદ જે પથ્થર પર સિન્દૂરનો લેપ થાય તે પથ્થર પર તેલ તો રેડાય જ!

પથ્થરને વસ્ત્રો પણ ધારણ કરાવાય અને સન્મુખ ઘીના કમળ પણ ધરાવાય, સામે પથ્થરનું લિંગ, શિવજીના અને મનુષ્યની નવસર્જનશક્તિના પ્રતીક તરીકે આદરણીય સ્થાન ધરાવતા હોઈ તેનાં પર સતત પાણીની ધાર થાય!

આ બધી જ શક્યતાઓ પથ્થરના અસ્તિત્વથી આપણાં જીવનના દ્રષ્ટિકોણ સુધી....

અને આ પણ પથ્થર સાથે સંકળાયેલી એક જીવિત માન્યતા કે શિવલિંગ પર પાણી રેડતા હોવ ત્યારે મગજમાં શાંતિનો અહેસાસ થાય છે અને બધી નકારાત્મક શક્તિથી મુક્ત થાવ છો.

પથ્થર સાથે સંકળાયેલી માન્યતાઓ અને એમાંથી રચાતા અનેક સંદર્ભો... તેની જ અંતર્ગત એક ભાવ, પૃથ્વીના અનંતકાળની આસપાસથી ઉદ્ભવ પામેલાં જીવનચક્રની જેમ સમયની સાથે આવી અનેક શ્રદ્ધાના સ્થાપત્ય બની ઊભો રહે છે.

અનેક શક્યતાઓ વચ્ચે “હશે”, “તો” , “વળી”, “શું” અને આ પ્રશ્નોના ઉત્તર અલગ અલગ સ્થાને અલગ-અલગ અર્થની શક્યતાઓ સમી કવિતા અને આ બધી શક્યતાઓની વચ્ચે નક્કર હકીકત જે કવિની કલ્પના પથ્થર બનીને ઊભરી છે, જે...આ જ બ્રહ્માંડમાં રચાતી જતી પથ્થરની વિશેષતાઓ અને.... પૃથ્વીની સાથે અનેકવિધ તારાઓ અને નક્ષત્રોમાં પણ પથ્થરની એક વિશાળ શ્રેણી તેની પ્રકૃતિની પ્રતિકૃતિ સમી નજરે ચડે છે, કહેવાતાં આકાશમાં નજર નાખીએ...પથ્થરને માન્યતાઓ આપી આકાશમાં પણ આપણે જ સ્થાપિત કર્યાં છે.

મૃગશીર્ષ, કૃતિકા, વિશાખા વિગેરે નક્ષત્ર પણ ખડક અને પથ્થરની બનેલી સખત સપાટી છે...

પોતપોતાના રાહુ અને પારધિ અહીં કવિએ બે લગભગ oppoosite માન્યતા ધરાવતા તત્વોનો ઉલ્લેખ કરીને પથ્થરને બંને છેડાની શક્યતાઓ આપી છે, પથ્થરના કોઈ પણ તત્વ વિનાનો રાહુ અને છતાં મનુષ્યની આંગળી ઉપર પથ્થર બની સ્થાન પામેલો છાયા ગ્રહ પરંતુ પારધિ એટલે હરિણી નક્ષત્ર પાસે અનેક તારાઓ માનો સૌથી દૈદિધ્યમાન

નિલેખ અરવિંદભાઈ શાહ (દ્રુપદ સિક્યોરીટીઝ પ્રા. લિ.), જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. ગોરધનદાસ કૃષ્ણલાલ પરીખ (કડી)ના પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

તારો એટલે જ પારધિ...

અને તે દરેકને પોતાના હોય છે.... જન્મની સાથે કુંડળીમાં અલગ-અલગ ગૃહ અને ડિગ્રીમાં Permanent સ્થાન ધરાવતાં પથ્થરના પ્રકારો અનેક રંગ માં મીનીએચર ગ્રહ બની સૌની આંગળી પર સ્થાન પણ પામે છે.

પૃથ્વીની સર્વાધિક અચળતા કવિ એ પથ્થરને આપી:

“ક્યાંક આ ક્યારેય સ્થિર ન રહી શકતા તોતિંગમાં ધ્રુવ. જાઓ જાઓ.”

તોતિંગમાં ધ્રુવ એટલે કે સમગ્ર બ્રહ્માંડમાં પથ્થર અવિચળ બનીને ધ્રુવ (Polar Star જેને કહીએ છીએ) તે પણ પથ્થર અથવા ખડકનું જ બનેલું એક ભોગોલીક તત્વ જ છે.

ખડકો અને પથ્થરો, બપોરે સૂર્યપ્રકાશમાં ચમકતા અને ઝગમગાટ. ઘણી સંસ્કૃતિઓ અને ધર્મ દિવ્યતાના પ્રતીક માટે પથ્થરનો ઉપયોગ કરે છે. આશ્ચર્યજનક બાબત છે કે ઉલ્કાઓ પડે છે ત્યારે ખડક હોય છે અને નીચે આવે છે ત્યારે પથ્થર બનીને આવે છે, આકાશમાંથી પડે છે છતાં ખડકો તે જ બ્રહ્માંડમાં અસ્તિત્વમાં છે.

સંપૂર્ણ કવિતા, પથ્થર યુગથી શરૂ થયેલી માનવ સંસ્કૃતિ..... જેને મુખ્યત્વે ચાર વિભાગોમાં વિભાજિત કરી શકાય અને મારી દ્રષ્ટિએ આ આખી કવિતાને સંસ્કૃતિના ચાર વિભાગમાં તેનું વિભાજન કરી દેવામાં આવ્યું છે.

માનવ સંસ્કૃતિની ચાર મહત્વપૂર્ણ લાક્ષણિકતાઓ છે.

૧) સંસ્કૃતિ શીખવાનું જીવનનું માધ્યમ છે. (શું હશે પથ્થરો તળે ? હીરા, શું હશે પથ્થરો તળે ? પાણી. પાણી ? – હશે પથ્થરો તળે.

ક્યાં ? હશે પથ્થરો તળે.

હશે ?

શું હશે પથ્થરો તળે ? લાવા, હીરા હશે પથ્થરો તળે પાણી.)

લોકો સંસ્કૃતિ સાથે જન્મેલા નથી, પરંતુ તેઓ મોટા થતાં મોટા આસપાસના લોકો પાસેથી મેળવે છે. નાનપણથી જ, બાળકો સંસ્કૃતિ શીખવા માટે તૈયાર છે અને સક્ષમ છે, પરંતુ તેઓ જે વિશિષ્ટ સંસ્કૃતિ શીખે છે તે તે સંસ્કૃતિ પર આધારિત છે જેમાં તેઓ મોટા થાય છે.

૨) સંસ્કૃતિ પ્રાંત પ્રમાણે વહેંચાય છે.

(સિન્દૂરિયા લેપ કર્યા અને રેડ્યું તેલ. ના ? ઝરિયાના

પહેરાવ્યા અને ઘીનાં કમળ. તો ? ગર્ભાગારમાં સ્થાપ્યું

સ્વ. હેમંતભાઈ એચ. કાશીપારેખ પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

અશ્વિનભાઈ કૃષ્ણલાલ પરીખ પરિવાર (કડી-અમદાવાદ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

રૂઢિચુસ્ત લિંગ અને સતત ઠંડા પાણીની ધાર.

હવે ? શું થશે ? હશે હવે પથ્થરો તળે. હશે કે ? હશે હવે)

પથ્થર વિશે દરેક દેશની સંસ્કૃતિ અલગ-અલગ માન્યતાઓ ધરાવે છે, સમાન સંસ્કૃતિવાળા લોકો વિચારવાની અને વર્તવાની સમાન રીત વહેંચે છે. તેમની સંસ્કૃતિને આગામી પેઢી સાથે તેમના બાળકો સુધી પોતે જે સમજે તે જ રીતે પહોંચાડે છે.

૩)

સંસ્કૃતિ પ્રતીકાત્મક છે. (પથ્થરો ફંગોળ્યા છે ન સમજાતા આકાશમાં. તો? ક્યાંક ચાર પગ અને તીર. ક્યાંક સાત માણસો અને સ્ત્રી. ક્યાંક પારધિ. ક્યાંક એકમેકને તાકતાં પણ હરફ ના બોલતા ચન્દ્રનું અને તારાનું હરણ. પોતપોતાના રાહુ અને પારધિના ખ્યાલમાં ખોવાયેલાં.)

માનવ સંસ્કૃતિમાં બ્રહ્માંડની દરેક વસ્તુના પ્રતીકાત્મક સ્વરૂપ દરેક પ્રાંતમાં જુદી જુદી રીતે આપેલા છે. પ્રતીક એ એક શબ્દ, ચિહ્ન અથવા ક્રિયા છે જે કંઈક બીજું છે. બોલાયેલી અથવા લેખિત ભાષા પ્રતીકો (શબ્દો) પર આધારિત છે. સંસ્કૃતિમાંથી ઉદ્ભવ પામેલાં પ્રતીકો જે તે સ્થાન ઉપર પરની સમજ પર અને સામાજિક પરિસ્થિતિ પર આધારિત છે.

૪) સંસ્કૃતિ યથાસ્થાનની અનુકૂળતા ધરાવે છે.

(ક્યાંક આ ક્યારેય સ્થિર ન રહી શકતા તોલિંગમાં ધ્રુવ જાઓ જાઓ. ના સમજાતા આકાશમાં ના સમજાતા પથ્થરો ફંગોળ્યા અણસમજુએ ના સમજાતા પથ્થરોને નામ આપ્યાં ને પથ્થરો પણ તેજ ને પથ્થરો પર જીવન ને પથ્થરો પર પાણી.)

સંસ્કૃતિ લોકોને પૃથ્વી પર લગભગ ગમે ત્યાં રહેવા દેવાનું માધ્યમ છે. તે એક શક્તિશાળી માધ્યમ છે જે લોકોને ગમે તેટલી વિષમ પરિસ્થિતિમાં પણ ટકાવી રાખવામાં સક્ષમ છે અને આ સંસાર ટકી રહેવા માટે સંસ્કૃતિ પર આધારીત છે અને આ તમામમાંથી પસાર થયા પછી ફરી પાછા ઉદભવ સ્થાને, કવિ આપણને લઈ આવે છે ફરી અને ફરી આ જ ચિંતન અને મનન સતત આપણા અસ્તિત્વ રહે, તેવો જ ઈશારો છે

ખળખળખળ – શું હશે પથ્થરો તળે ? પથ્થરોમાં

શું હશે ? શું હશે પથ્થરો ?

ખૂબ જ સુંદર

સ્વ. હરીશભાઈ રસીકલાલ પરીખ (ભરૂચ) પરિવારનાં જ્ઞાતિજનોને જય શ્રી કૃષ્ણ

स्व. रमणलाल ज़ेडीना परिवारना जय श्री कृष्ण.

बोलते पत्थर

जब कभी छूती हूँ मैं

इन बेजां पत्थरों को

बोलने लगते हैं

ज़िन्दगी की अदालत में

थके- हारे ये पत्थर

भयग्रसित

मेरी पनाह में आकर

टूटते चले गए

बोले.....

कभी धर्म के नाम पर

कभी जातीयता के नाम पर

कभी प्रांतीयता के नाम पर

कभी ज़र, जोरू, जमीन के नाम पर

हम

सैंकड़ों चीखें अपने भीतर

दबाये बैठे हैं!!

_ हरकीरत हकीर

रसदर्शन अने प्रवाह सूत्रधार : हरीश शाह, वडोदरा,

मो. ९८७९५ ०३३६२

तंत्री, Vayconnect भूतपूर्व तंत्री, वायडामित्र

ज्योतिषेन केशवलाल शाह परिवार, (मुकुन्ड - मुजर्ण)जय श्री कृष्ण.

સ્વ. વિધાનહેન રસિકલાલ શાહ (કડી)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.-હ. પ્રેરણાબેન કે. પરીખ

પૂર્ણાવતાર શ્રીકૃષ્ણ

ઉપસંહાર

કૃષ્ણ તમામ સમયે, તમામ ગુણોના તેજથી પ્રકાશિત હતા, તેઓને કોઈ હરાવી શક્યું નથી. તેઓ વિશુદ્ધ, પુણ્યમય, નીતિમય, પ્રીતિમય અને ધ્યાનમય હતા. તેઓ કર્તવ્યમાં કદી પાછા પડતા ન હતા. તેઓ મનુષ્યની શક્તિ વાપરી કામ કરતા હતા પરંતુ તેઓનું ચરિત્ર ઈશ્વરીય હતું.

બાળપણમાં તેમનું શરીર સૌષ્ઠવ નમૂનેદાર હતું. ગાયો ચરાવતી વખતે ગોવાળિયાઓની સાથે રમતો રમીને અને કસરત કરીને શરીરના બળને સ્ફૂર્તિ આપી. દોડવામાં કાળચવન પણ તેમની બરાબરી કરી શક્યો ન હતો. યુદ્ધભૂમિમાં તેમની રથ ચલાવવાની કુશળતાના પુષ્કળ વખાણ થતાં હતાં.

એક યોદ્ધાનો ગુણ સૈનાપતિપદનો છે. તે સમયે વ્યક્તિગત યોદ્ધા કાબેલ હતા પરંતુ સૈનાપતિપદમાં આવડતવાળા ન હતા. સમર્થ અર્જુનમાં પણ આ ગુણ ન હતો. કૃષ્ણના આ ગુણોને કારણે યાદવોની નાની સેનાએ જરાસંઘની વિશાળ સેનાને મથુરામાંથી હાંકી કાઢી હતી. મથુરા છોડીને દ્વારકા જેવું નગર વસાવવાની યુક્તિ અને એ પણ દરિયાથી ઘેરાયેલું નગર તેમની રણનીતિના ગુણનો પરિચય કરાવે છે.

તેઓ અદ્વિતીય અને વેદજ્ઞ હતા એટલે જ ભીષ્મે પ્રથમ અર્ધ્ય કૃષ્ણને મળે તેવું સૂચન કર્યું હતું. કૃષ્ણ માટે ધર્મ સૌથી મહત્વનો હતો. તેમણે ધર્મ માત્ર ભગવદ્ગીતામાં જ કહ્યો છે તેવું નથી, પરંતુ મહાભારતમાં અન્ય સ્થળે પણ તે કહેવાયેલો છે. જરાસંઘને મરાવી કેદમાં પડેલા રાજાઓને છોડાવ્યા તે તેમની રાજનીતિનું ઉત્તમ ઉદાહરણ છે. ધર્મરાજ્ય સ્થાપ્યા પછી રાજ્ય કેમ ચલાવવું અને કેવા કાયદા ઘડવા તેનું જ્ઞાન ભીષ્મ દ્વારા પાંડવોને અપાવ્યું. અપૂર્વ અધ્યાત્મવિદ્યા અને ધર્મતત્ત્વનો પાર આજે પણ કોઈ પામી શક્યું નથી.

તેમનામાં વૈદિકવિદ્યા, સંગીતવિદ્યા અને ઘોડાઓને કેમ હાંકવા તેનું પણ જ્ઞાન હતું. તેઓ જીવનની તમામ દુઃ કળાઓના નિષ્ણાત હતાં. એકબાજુ ઉત્તરાના સંતાનને જીવિત કરવા, બીજી બાજુ ઉત્તમ રીતે વાંસળીના સૂર કાઢવા અને ત્રીજી બાજુ, જયદ્રથ વધના દિવસે ઘોડાઓના શરીરના ઘા સાફ કરવા - આ વિવિધ આવડતો તેમનામાં સમાયેલી હતી.

સ્વ. શાંતાબહેન કનૈયાલાલ પરીખ (પાટણ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.-હ. પ્રેરણાબહેન કે. પરીખ

તેમની કામ કરવાની સ્ફૂર્તિ ગજબની હતી. સાહસ તેમનો ગુણ રહ્યો છે. સત્ય અને ધર્મ અવિચલિત હતા. તેઓ સર્વ લોકોનું ભલું ઈચ્છતા હતા. તેઓ મહાબળવાન હોવા છતાં લોકોના હિતની વાત આવે ત્યારે શાંતિથી કામ પાર પાડતા. ગાયોના ઉત્તમ ભોજન માટે ઈન્દ્રયજ્ઞ બંધ કરાવ્યો, તે તેમના ચરિત્રની દયામય વૃત્તિને અનુમોદન આપે છે. તેઓ કુટુંબીજનોનું ભલું ઈચ્છતા પણ સગાસંબંધી પાપાચારી થાય તો દંડ દેતા પણ અચકાતા નહીં. શિશુપાલ અને કંસ તેના ઉત્તમ ઉદાહરણ છે. યાદવો પણ જ્યારે અનીતિમય બની ગયા ત્યારે તેમણે તેઓનો નાશ થવા દીધો.

કૃષ્ણ ક્યારેય કાયદાની કે જડધર્મની પકડમાં આવ્યા નથી. તેમણે પોતાની સ્થિર પ્રજ્ઞા વડે દરેક પરિસ્થિતિમાંથી સર્વોત્તમ માર્ગ કાઢ્યો. તેમણે ધર્મસૂત્ર અને રાજસૂત્ર પર નજર રાખીને સૌને સુખી કરવાનો પુરુષાર્થ કર્યો છે. કૃષ્ણે કૌરવોને સજા આપી પણ તિરસ્કાર ક્યારેય કર્યો નથી. જે કૃષ્ણને સાચી રીતે સમજે છે તે ક્યારેય કોઈને ધિક્કારી ન શકે. કૃષ્ણે ક્યારેય કોઈને ધિક્કાર્યા નથી અને આ વાત તેઓ સાંદીપની ઋષિ પાસેથી શીખ્યા હતા. તેમાંય નબળા લોકો પ્રત્યે તેઓને વધુ પ્રેમ છે અને ઘાતકી માણસોને યોગ્ય સજા આપે છે. કૃષ્ણ માટે આખી દુનિયા ‘વસુદૈવ કુટુંબકમ્’ છે.

કૌરવોનો નાશ કેમ થયો ? કારણકે તેઓએ (જમીન) વહેંચવાનો ઈન્કાર કરી દીધો. જ્યાં સુધી આપણે વહેંચવાનો ઈન્કાર કરીશું અને લાલચને યોગ્ય ઠેરવવાના કારણો શોધીશું ત્યાં સુધી શાંતિ નહીં થાય. માણસ જ્યાં સુધી વહેંચીને ખાવાની વૃત્તિ નહીં કેળવે ત્યાં સુધી યુદ્ધ થતાં જ રહેશે.

કૃષ્ણ દુનિયાને યુદ્ધભૂમિથી બગીચા તરફ દોરી જાય છે, જ્યાં ફૂલ છે, સુગંધ છે, પ્રેમ છે, આનંદ છે. જ્યારે આપણે પ્રેમ કરવાનું છોડી દઈએ છીએ ત્યારે અધર્મને આવકારીએ છીએ. આપણે ન્યાય કરવા બેસી જઈએ છીએ, અન્યને વખોડીએ છીએ, અણગમતાનો અસ્વીકાર કરીએ છીએ, તિરસ્કાર કરીએ છીએ – આ આપણું છીછરું દર્શન છે.

આજે આપણે કૌરવોની જેમ હલકા વિચારના, તુચ્છ, શ્લેશી અને માલિકી સ્વભાવવાળા બની ગયા છીએ અથવા પાંડવોની જેમ વ્યગ્ર, વ્યાકુળ, દિશાહીન, ડહાપણની શોધમાં અને ઉકેલી ન શકાય તેવા કોયડા જેવા બની ગયા છીએ. આપણે મધુવનને ભૂલી ગયા છીએ. આપણે આપણી જાતને કુરુક્ષેત્ર તરફ ધકેલી દીધી છે. આજે પૃથ્વી રડી રહી છે. આપણે પ્રેમ કરવાની શક્તિ ગુમાવી બેઠા છીએ, સત્તા મેળવવાની લાલચમાં, ડહાપણના અભાવે જીવન જીવવાનું ભૂલી ગયા છીએ. કોઈને આપીને આનંદ મળે છે તે ખ્યાલ આપણે ચૂકી ગયા છીએ.

ગો.વા. રમેશચંદ્ર કાંતિલાલ પરીખ (કડી)ના જય શ્રી કૃષ્ણ હ. માલતીબેન, દેવીબેન, અરૂણાબેન

આપણા જીવનમાં કૃષ્ણ વિનાની રાસલીલા ચાલતી રહે છે. માણસ ધરતીકંપ અને વાવાઝોડાનું એપીસોન્ટર શોધી કાઢે છે પણ જીવનલીલાનું કેન્દ્ર મળતું નથી. માણસ અવકાશયાત્રા કરે છે પણ અંતરયાત્રા બાકી રહી જાય છે. માણસ સતત ઘૂમતો રહે છે પણ કેન્દ્ર ચૂકી જાય છે. વર્તુળની સૌથી મોટી રેખા વ્યાસ છે. માણસ જીવનમાંથી પસાર થાય છે પણ કેન્દ્રમાંથી પસાર થતો નથી. કૃષ્ણતત્ત્વ એ કેન્દ્ર છે.

કૃષ્ણનો મહારાસ સમજવા જેવો છે. કૃષ્ણ વાંસળી વગાડે છે અને તેને ગોળાકાર ફરતે ગોપિકાઓ નૃત્ય કરે છે. ગોળ એ જ આકાર છે, જે કુદરતી છે. પૃથ્વી સૂર્યની આસપાસ ફરે છે. સૂર્ય નિહારીકાની આસપાસ ફરે છે અને નિહારિકા તેનાથી ય મહાનિહારિકાની ફરતે ફરે છે. પરંતુ મજાની વાત એ છે કે કૃષ્ણ કેન્દ્રમાં છે. ગોપિકાઓ ગોળાકારમાં છે. આ એક એવી ત્રિજ્યા છે, જેમાં કૃષ્ણ પ્રત્યે એકબીજાનો બિનશરતી પ્રેમ એ જ કેન્દ્ર છે. માણસના જીવનના કેન્દ્રમાં પણ કૃષ્ણ હોવા જોઈએ. જો ન હોય તો એ જીવનનો કોઈ અર્થ નથી.

રખે માનતા કે મહાભારતનું યુદ્ધ મિલકત માટેનું યુદ્ધ છે. એ ખરેખર તો ધર્મ માટેનું યુદ્ધ છે. માનવતાની પુનઃસ્થાપના માટેની લડાઈ છે. મહારાસ અને કુરુક્ષેત્ર બંને વિરોધાભાસી છે. ધર્મ એ તમારી પાસે છે તે વહેંચવા સંબંધી છે. તે ભૌતિકતા મેળવવા માટે નથી પરંતુ તેના થકી અધ્યાત્મિકતા અને સત્યને ઉજાગર કરવા માટે છે. જે આ ચૂકી જાય છે તે કૃષ્ણને ચૂકી જાય છે.

અર્જુન જેવી પરિસ્થિતિ આજે પણ આપણા જીવનમાં રોજ સર્જાય છે. સંઘર્ષ વગરનું જીવન શક્ય નથી. અર્જુન જેવી સ્થિતિમાં આપણે મૂકાઈએ ત્યારે તે સમયે યોગ્ય માર્ગદર્શન મળે તો તેનો યોગ્ય સામનો કરી શકાય. કૃષ્ણ પૃથ્વીના પ્રથમ સાયકોલોજિસ્ટ છે. આજે આપણને જરૂર છે, વાંસળી વગાડનાર શ્રીકૃષ્ણની નહીં, પણ યુદ્ધના મેદાનમાં પાંચજન્યનો શંખનાદ કરનાર અને અર્જુનને યુદ્ધમાં પ્રવૃત્ત કરનાર શ્રીકૃષ્ણની છે. કૃષ્ણનો જન્મ મંદિરોમાં કરવાને બદલે પ્રત્યેકના હૃદયમાં ઉજવવાની જરૂર છે. રાષ્ટ્રને અધઃપતન તરફ ધકેલનારા તત્વોનો ખાતમો કરી સંગઠિત થવાની જરૂર છે.

કૃષ્ણને પામવા માટે કેપીટલ | માંથી મુક્ત થવું પડે. કર્તા ઓગળી જાય અને માત્ર ક્રિયાપદ રહી જાય તો કૃષ્ણ મળે. કૃષ્ણમાં કર્તાભાવ છે જ નહિ. કૃષ્ણ અનાસક્ત છે. એક વાત નક્કી છે - કૃષ્ણ જ દુનિયા છે, કૃષ્ણ જ દુનિયામાં છે અને સમગ્ર દુનિયા કૃષ્ણમાં જ છે.

‘આરતી મેટરનીટી હોસ્પિટલ’ ડૉ. સંજય ગાંધી (ડીસા)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

પ્રિય વાચક,

આ શ્રેણી સમાપ્ત થઈ રહી છે ત્યારે પરમ સંતોષનો ભાવ જન્મે છે. કૃષ્ણ ઉપર આટલા બધા લખાણો વિદ્યમાન છે તેમાં આ એકનો ઉમેરો કરવાની મારી લાયકાત કેટલી ? પણ ભગવાનના ચરણમાં ઘણાં પુષ્પો હોય તો પણ આપણી ભાવનાના સંકેત તેવું એક પુષ્પ આપણે અર્પણ કરીએ છીએ. અત્યંત સામાન્ય માણસ દ્વારા અસામાન્ય વ્યક્તિ (કે ઈશ્વર) પર લખવાનો પ્રયત્ન કદાચ આ પહેલો જ છે.

એક વર્ષની મારી આનંદમય અવસ્થામાં હું પૂરી માત્રામાં ‘જીવ્યો’. કોરોના કાળના શરૂઆતના તબક્કા બાદ કૃષ્ણ વિશે ત્રણ હજાર પાનાંનું વાંચન થયું. તેમાંથી જન્મેલા વિચારો – અવલોકનોનો જે પ્રસાદ મળ્યો એ અહીં વ્યક્ત થયો છે. ક્વોરન્ટાઈનના સમય દરમિયાન કૃષ્ણનો સધિયારો સાથે જ હતો તેથી પીડા ઓછી થઈ. કૃષ્ણ અર્જુનના જ સખા છે એવું નથી, એ મારા અને તમારા પણ સખા છે. મને સતત લાગ્યા કરે છે કે જીવનની આખરી ક્ષણોમાં મૃત્યુ સામે ઊભું હશે ત્યારે મારી ગતિ કૃષ્ણ તરફથી જ હશે. કોઈ પણ સામાન્ય માણસને આવો અભરખો રાખવાનો હક છે.

ક્યારેક ખાવાનું ભુલી જવાય એવી અવસ્થામાં હું અભ્યાસ કરતો રહ્યો, નોંધ કરતો રહ્યો, લખતો રહ્યો. કોઈ સારો વિચાર ઝબકે ત્યારે અડધી રાતે ઉઠીને તેની નોંધ કરી લીધી છે. ક્યારે મને લાગે છે કે મારો અને કૃષ્ણનો સંબંધ છેક એક માર્ગી નથી. કૃષ્ણ તો અમૃતથી ભરેલો સાગર છે. તેને કોઈ પણ ઘૂંટડે ઘૂંટડે પી શકે છે. કદાચ આ કારણે જ સાડા ચાર દાયકાથી લખતો રહ્યો છું. અહીં જે લખાયું તે શ્રીકૃષ્ણનો પ્રસાદ જ છે. આમાં જે શ્રેયસ્કર છે તે શ્રીકૃષ્ણનું છે અને જેમાં ખામી છે તે સંપૂર્ણપણે મારી છે.

આ શ્રેણી પ્રસિધ્ધ થતી રહી તે દરમિયાન વાચકો સાથે સતત ભાવસેતુ બંધાતો રહ્યો અને કૃષ્ણ પ્રત્યે તાદાત્મ્ય સધાયું તે ભાવવિશેષ છે. વાચકોના પ્રતિભાવ જાણવાનું ગમશે...

સૌને જય શ્રી કૃષ્ણ

(સમાપ્ત)

- હિમાંશુ શાહ, અમદાવાદ
ભૂતપૂર્વ તંત્રી, વાચડામિત્ર
મો. ૯૪૨૯૦ ૬૭૮૯૦

E-Mail : himanshu_58@yahoo.co.in

સવિતાબહેન રામલાલ પરીખ (કડી) પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

ડૉ. રોહિતભાઈ જયંતીલાલ શાહ (પાટણ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

ઓક્સિજન

પ્રાણ ટકાવી રાખનાર - પ્રાણવાયુ - ભાગ - ૨

ખ્રિટનની રોયલ સોસાયટી ઓફ કેમેસ્ટ્રીનાં વૈજ્ઞાનિકોને આઠેક વર્ષ પહેલા, ગમ્મત ખાતર વિચાર આવ્યો કે પોતાની પ્રયોગશાળામાં ૭૨ કિલોગ્રામનાં ૬ ફુટનાં માનવ - શરીરનું સર્જન કરવું હોય તો કેમીકલરૂપી કાર્બન ડાયોક્સાઈડ, ઓક્સિજન, હાઈડ્રોજન, નાઈટ્રોજન વિગેરે કેમીકલ્સ ને બજારમાંથી ખરીદીયે તો તેનો કુલ ખર્ચ કેટલો આવે ? આમ વિચારી લંડનની રોયલ સોસાયટી ઓફ કેમેસ્ટ્રીએ લંડનનાં બજારમાંથી જે ભાવ મેળવ્યા તે પૈકી કાર્બન ડાયોક્સાઈડ

ખરીદવાનાં ૪૪૩૦૦ ખ્રિટીશ પાઉન્ડ ઓક્સિજન તથા હાઈડ્રોજન ખરીદવાનાં અનુક્રમે કુલ ૯ અને ૧૬ પાઉન્ડ કેલ્શીયમ, ફોસ્ફરસ વિગેરેને ખરીદવાનાં કુલ ૪૭૦૦૦ પાઉન્ડ તથા બાકી રહેલા શરીરનાં જેવીક રસાયણો, કેમીકલ્સ વિગેરેની કુલ કિંમત કાઢતા કુલ ૯૬૫૪૬ ખ્રિટીશ પાઉન્ડ તેની પર લાદેલા ટેક્ષ વિગેરેને ગણતરીમાં લેતા તેની કુલ બજાર કિંમત આશરે બે લાખ પાઉન્ડ એટલે કે આશરે રૂપિયા બે કરોડ કરતા થોડીક ઓછી કિંમત બેસતી હતી.

બજારની કિંમત મુજબ બધા રસાયણો પૈકી “ઓક્સિજન”નું બજાર મૂલ્ય સૌથી ઓછું છે. કારણકે પૃથ્વીનાં ભૂસ્તરીય વાતાવરણમાંથી ૨૧ ટકા અને સમુદ્રો, નદીઓ, સરોવર અને જળાશયોમાંથી ૮૯ ટકા “ઓક્સિજન” પ્રાપ્ત થાય છે, જેથી તેને બહુ હળવાશથી લેવામાં આવે છે, પણ ‘ઓક્સિજન’ની ખરી કિંમત આપણને કોવિડ - ૧૯ મહામારી એ સમજાવી દીધી છે કે માનવ શરીરનાં કુલ ૫૯ તત્ત્વોમાંથી બીજા કેટલાક તત્ત્વોની ઉણપ હોવા છતા આપણું આ બાયોલોજીકલ મશીન ચાલતું રહે છે. પણ... “ઓક્સિજન” વગર જીવનને ધબકતું રાખવું નામૂમકીન છે. અર્થાત્ જીવનને ધબકતું રાખવા માટે “ઓક્સિજન” જ અનિવાર્ય છે.

કોરોનાં - વાયરલનાં હુમલાખોર વિષાણુઓ આપણા શ્વસનતંત્રને લક્ષ્યાંક બનાવીને “ઓક્સિજન”ની કમી કેવી રીતે ઉભી કરે છે તે જુઓ :

(૧) કોરોના વાયરસનાં ફક્ત ૦.૦૦૦૬ મિ.મિ. વ્યાસનાં આ બહુરૂપિયા વાયરલ નાક તથા મ્હોં વડે શ્વાસનળીમા દાખલ થઈને સૌ પ્રથમ આપણા ફેફસામાં ધામા નાંખીને

સ્વ. રસિકલાલ લલ્લુભાઈ શાહના પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. સમજુબેન જયંતિલાલ ગાંધીના જય શ્રી કૃષ્ણ.

શ્વાસનળીમાં તેમ જ દ્રાક્ષના ઝુમ્ખા જેવા વાયુકોષ્ટિકાનાં કોષોનો ખાત્મો બોલાવે છે. જેથી શ્વાસનળી પર સોજો આવવાથી તે સંકોચન પામે છે.

(૧.૧) પરિણામે “ઓક્સિજન” ને શ્વાસનળીઓમાં અંદર આવવા માટેનો તથા કાર્બન ડાયોક્સાઈડની નળીઓમાંથી બહાર જવાનો હવા માર્ગ સાંકડો બનતા કાર્બન ડાયોક્સાઈડનો શરીરમાં ભરાવો તથા શ્વાસ લેવામાં મુશ્કેલી વર્તાય છે. જેથી ગુંગળામણ અને બેચેની વર્તાય છે.

(૨) કોરોનાનાં આ ભાંગ - ફોડીયા વિષાણુઓ, ત્યારબાદ અબજો કોષોવાળી “દ્રાશ્રના ઝુમખા” જેવી વાયુ કોષ્ટિકાની પ્રોટીન રૂપી દિવાલો તોડી નાંખે છે.

(૨.૧) જેથી “દ્રાક્ષના ઝુમખા” જેવી વાયુ કોષ્ટિકામાંથી નીકળેલો જૈવીક પ્રવાહીનો જથ્થો અંતે શ્વાસનળીઓ, રક્તવાહિનીઓ વિગેરેની આસપાસ ફેલાઈ જવાનાં કારણે શ્વાસનળીઓ મારફત આવેલા હવામાંના ઓક્સિજન અને રક્તવાહિનીઓ મારફત આવેલા કાર્બનડાયોક્સાઈડનાં પરિવર્તિત થવામાં ઘટાડો થાય છે.

(૨.૨) પરિણામે આપણું આ બાયોલોજીકલ મશીનનું કન્ટ્રોલ સેન્ટર મગજને સ્નાયુઓને રક્તકણો મારફત મોકલવાનો ઓક્સિજન ઓછો કરીને શરીરનાં મુખ્ય અંગો જેવા કે હૃદય, લીવર, મૂત્રપીંડ, મગજ વિગેરે અવયવોને સ્વસ્થ રાખવા મળવાપાત્ર ઓક્સિજન પહોંચાડવાનું કામ કરે છે.

(૨.૩) પરિણામે સ્નાયુઓને મળવાપાત્ર ઓક્સિજનમાં ઘટાડો થતા દર્દીનું શારીરીક જોમ હણાઈ જાય છે. હાથપગમાં દુઃખાવો શરૂ થાય છે. જેથી દરદીને આરામ કરવાનું મન થાય છે.

(૩) વાત આટલેથી અટકી જાય તો તો ઠીક છે, પણ દુર્ભાગ્યે કોરોનાનાં આ ભાંગફોડીયા જંતુઓ શ્વાસનતંત્રમાં એટલી હદે ભાંગફોડ કરે છે કે દર્દીને કુદરતી રીતે શ્વાસ લેવાનું મુશ્કેલ કરી દે છે. દર્દીને પોતે જાણે મધદરિયામાં ડુબતો હોય એવી લાગણી અનુભવે છે. આમાંથી દર્દીને ઉગારવા માટે ડોક્ટરોએ દર્દીને વેન્ટિલેટરનો સહારો આપવો પડે છે.

(૩.૧) જો આમ ના થાય તો દર્દીનાં હૃદય, મગજ, તેમજ મૂત્રપિંડ, લિવર વિ. ને જરૂરી રક્તકણો મારફત મળતો પ્રાણવાયુ ના મળતા, ધીમે - ધીમે શરીરનાં આ મહામુલા અંગોની કાર્યક્ષમતા ઘટતી જાય છે અને છેવટે દર્દીનાં જીવન - મરણનો પ્રશ્ન ઉભો થાય છે.

ક્યારેક લોહીમાં ગણ્ણઓ જામી જાય છે. જેથી આવા લોહીનાં ગણ્ણઓ જામી જાય છે. જેથી આવા લોહીનાં ગણ્ણઓ નાની - નાની રક્તવાહિનીઓમાં નાકાબંધી કરી દે છે

સ્નેહલતાબેન પ્રફુલચંદ્ર ગાંધી (મુંબઈ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. ચીનુભાઈ આર. શાહ (અમદાવાદ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

પરિણામે હાર્ટએટેક અથવા બ્રેઈન સ્ટોકનું જોખમ ઉભું કરી દે છે.

(૩.૨) લોહીનાં દબાણનું નિયમન કરવામાં અને રક્તકણોનાં સર્જન કરવામાં તથા લોહીનાં શુદ્ધિકરણમાં મૂત્રપિંડનો ફાળો સૌથી મોટો છે. આથી અંતે... મૂત્રપિંડ (કીડની) ફેઈલ થાય છે અને દર્દીએ પોતાનો જીવ ગુમાવવો પડે છે.

છેલ્લા દોઢ બે વર્ષથી અનેકવાર પોતાનું આ સ્વરૂપ બદલતા આ કોરોનાનાં ૦.૦૦૦૬ મી.મી. વ્યાસનાં આ બહુરૂપિયા વાયરસે આપણને સમજાવી દીધું છે કે તેને સહેલાઈથી પરાસ્ત કરવો લગભગ સંભવ નથી.

માટે.... આપણે આપણું શ્વસનતંત્ર વધુ સારી રીતે કામ કરે તે માટે આપણે જ આપણી કાળજી રાખવાની છે. રસીકરણથી આંશીક રાહત મળે છે પણ... આપણે નીચે મુજબની કાળજી રાખવી જ યોગ્ય છે.

સારાંશ – આપણા શ્વસનતંત્રને વધુ સારી રીતે કામ કરવાની મુખ્ય ચાવીઓ :

- પ્રદૂષિત હવા જેમાં બેક્ટેરીયા વાયરલ અને એલર્જીવાળી શક્યતાઓ હોય તેવા વાતાવરણથી બંને તેટલા દૂર રહો અને માર્સ્ક જરૂરથી પહેરો.

- સિગારેટ, બીડી વિ. નો ઉપયોગ બંધ કરી દેવો અને ધૂપ – ધુમાડા, રજકણો, કચરો વિગેરેથી બંને તેટલા દૂર રહો.

- ઘરમાં / ઓફીસમાં કચરો સાફ કરતી વખતે સાદી સાવરણીને બદલે ભીનું પોતું કરવું, જેથી ધૂળની રજકણો હવામાં ઉડવાને બદલે ભીના પોતામાં ચોંટી જાય.

- યોગ, પ્રાણાયામ, સ્નાયુઓની કસરત, ઉંડા શ્વાસ લેવાની ક્રિયા અને ઉંડા શ્વાસ ધીમે ધીમે છોડવાની ક્રિયાથી ફેફસાને કસરત મળે છે. ફેફસા જેટલા મજબૂત થાય તેટલા આપણા આવા ભાંગફોડીયા વિષાણુઓથી દૂર રહી શકાય છે.

અને અંતે... આવા વિષાણુઓ સામે લડવા માટેની રસી ના મુકાવી હોય તો વહેલી તકે મુકાવીને શ્વસનતંત્રની જાળવણી કરો.

કારણકે આવા વિકટ સંજોગોમાં આવા ભાંગફોડીયા વિષાણુને પરાસ્ત કરી શકવા અશક્ય છે માટે આપણે જ આપણા શ્વસનતંત્રની ખરાબીને અટકાવવી એ જ ઉત્તમ ઉપાય છે.

- સનતભાઈ શાહ, અમદાવાદ

મો.નં. ૯૬૨૪૪ ૫૮૩૫૫

નોંધ : ગુજરાત સમાચારનાં કોલમનીષ્ટ શ્રી હર્ષલ પુષ્પકર્ણાનાં “એક નજર આ તરફ”ના લેખનાં આધારે આ લેખ તૈયાર કર્યો છે.

ચંદુલાલ મગનલાલ શાહ તથા કંચનગૌરી ચંદુલાલ મગનલાલ શાહની સ્મૃતિમાં સૌને જય શ્રી કૃષ્ણ.

વિશ્વાસઘાત

શ્રાવણ મહિનાની અંધારી રાત્રી હતી અને બહાર ઝરમર મેહુલિયો વરસતો હતો. દિવસભરનાં કામ પછી થાકીને કમળાકાકી સુવા માટે પોતાનાં રૂમમાં દાખલ થયાં અને આવીને પોતાનું ટેપરેકોર્ડર ચાલુ કર્યું.

અરે ! તમને કમળાકાકીનો પરિચય આપવાનું તો રહી જ ગયું ! નામ તેવા ગુણોથી ભરપુર એજ અમારા કમળાકાકી! કાદવ જેવા સ્નેહીજનો વચ્ચે વસીને જે કમળની જેમ રહેતા એ જ અમારા કમળાકાકી. આજે ૭૦ વર્ષની ઉંમરે ૪૦ વર્ષની

સુધાને જે કામકાજમાં હુંફાવે એ જ અમારા કમળાકાકી. હવે તમે પુછશો કે આ સુધા વળી કોણ? તો તમને કહી દઉં કે સુધા એટલે હું પોતે ! આજ થી ૩૦ વર્ષ પહેલા હું આ ઘરમાં એક આશ્રિત તરીકે આવેલી ત્યારથી હું નાના મોટા ઘરકામમાં મદદ કરતી કમળાકાકી નાં અનુભવ અને શિસ્તપ્રિય સ્વભાવનાં કારણે હું પુરી રીતે ઘડાઈ ગઈ બસ, ત્યારથી જ મારી અને કમળાકાકી વચ્ચે એક અતુટ સંબંધ બંધાય ગયો હતો. કમળાકાકી આ ઘરનાં પુર્ણ રીતે કર્તાહર્તા હતાં. નાની ઉંમરમાં વૈધવ્ય આવ્યું અને ઉપરથી નિઃસંતાન એટલે પુરા ઘરની જવાબદારી એમના માથે આવી.

શાંતિભાઈ અને સુવર્ણાકાકી એટલે કે કમળાકાકી નાં જેઠ અને જેઠાણી એ પોતાનાં બંને બાળકોની એટલે કે આલોક અને શ્વેતાની જવાબદારી આપી પોતે જવાબદારીમાંથી મુક્ત થયાં. શાંતિભાઈને દેશ-વિદેશ ફરવાનો ખુબ જ શોખ એટલે બંને પતિ-પત્નિ વારંવાર અલગ અલગ સ્થળે ફરવા ઉપડી જતાં અને કમળાકાકી સંપૂર્ણ ઘરની જવાબદારી ઊપાડતાં. અલબત્ત મારો સાથ હંમેશા એમને મળતો.

ગયા મહિને આલોકના લગ્ન ધામધુમથી પતી ગયા અને અર્ચના જેવી સંસ્કારી વહુને લાવીને શાંતિભાઈ અને સુવર્ણાબેને હાશકારો અનુભવ્યો. શ્વેતાનાં લગ્ન તો બે વર્ષ પહેલાં જ સંદીપ સાથે થયા હતા અને બંને અમેરિકામાં સુખી જીવન જીવતા હતાં.

આવતા અઠવાડિયે આલોક અને અર્ચના યુરોપની દુર પરથી પરત ફરવાનાં હતાં અહીં કમળાકાકી એમનાં સ્વાગતની સંપૂર્ણપણે તૈયારી કરી અને બેડરૂમમાં

અમર નૈમિષભાઈ પરીખ (કેનેડા)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

આવીને ટેપરેકોર્ડર ચાલુ કર્યું. ત્યાંજ શાંતિભાઈ અને સુવર્ણાબહેને એમને બહાર દિવાન ખાનામાં મળવા બોલાવ્યા.

‘બોલો ભાઈ ! શું કહો છો !’ કમળાકાકી એ પુછ્યું ‘આવો ભાભી ! બેસો તમે!’ શાંતિભાઈ રે ગંભીર અવાજે કહ્યું. કમળાકાકી મોકાની ગંભીરતા સમજી, બાબુના સોફા પર બેસી ગયા. ‘જુઓ ભાભી ! આવતા અઠવાડીયે આલોક અને અર્ચના આવવાના છે એ તો તમને ખબર જ હશે.’ ‘હા ભાઈ હા. એમના સ્વાગતની બધી જ તૈયારીઓ મેં કરી લીધી છે. આલોક ને ભાવતા નાસ્તા પણ મેં બનાવી રાખ્યા છે અર્ચના ગમતી કોકરી પણ મેં રસોડામાં ગોઠવી દીધી છે. જેથી કરીને એને આપણું રસોડું જુનવાણી ન લાગે.’ ‘એ તો બધું ઠીક છે પરંતુ અમારે તમને એક વાત કહેવી છે અને મને લાગે છે કે આ વાત અમારે અત્યારે જ તમને કહેવી જોઈએ.’

‘હું જાણું છું કે આ ઘરની સંપૂર્ણ જવાબદારી તમે જ સંભાળી છે અને એ બદલ અમે તમારા ઋણી છીએ સંજોગો ના કારણે આપણે આટલા વર્ષો સાથે રહ્યાં. પરંતુ હવે અમારું માનવું છે તમારી વ્યવસ્થા બીજે ક્યાંક કરવી જોઈએ.’ ‘આ શું બોલ્યા ભાઈ ? આટલા વર્ષો તમારી સાથે રહ્યા પછી હવે હું ક્યાં મારી વ્યવસ્થા કરું?’ ‘એની ચિંતા તમારે કરવાની જરૂર નથી.’ સુવર્ણાબહેને વચ્ચે ડપકું મુક્યું ‘અમે એ બધી વ્યવસ્થા કરી લીધી છે.’ ‘એટલે ! મારી જાણ બહાર તમે મને આ ઘરમાંથી વિદાય કરવાની બધી જ તૈયારી કરી લીધી? મારું અસ્તિત્વ હવે તમને એટલું બધું ખટક્યું? મેં શું નથી કર્યું આપણા ઘર માટે! આપણા ઘર માટે મેં મારું આયજી ખર્ચી નાખ્યું હવે બાકી વધેલી જીંદગી તમને ભારૂંપ લાગે છે? તમારી પાસેથી આવા બદલાની અપેક્ષા મેં ક્યારેય ન હતી રાખી.’ ‘જુઓ ભાભી ! તમારે જરા પણ ચિંતા કરવા જેવું નથી. અહીં થી થોડે દૂર ઉદ્વાડામાં આધાર નામની સંસ્થા છે જ્યાં તમારા જેવા અનેક ઉંમરલાયક વ્યક્તિ રહે છે. હું જાતે જોઈને એમની વ્યવસ્થા જોઈ આવ્યો છું. અતિ સુંદર સ્થળ છે. તમને બિલકુલ એકલું નહીં લાગે અને હાં! મેં તમારી પાંચ વર્ષ માટે ની ફી પણ ત્યાં ભરી દીધી છે. તમારા રહેવાની, જમવાની, તેમ જ દવા-દારૂની બધી જ જવાબદારી એ લોકો લેવાના છે અને હાં આવતીકાલે સવારે નવ વાગ્યે ટેકસી આવી જશે તમે તૈયાર થઈ જજો.’ ‘હા ભાઈ! હવે તો હું તમારા માટે બોજારૂંપ થઈ ગઈ છું ને ! તમારા દરેક પ્રસંગ રંગોચંગે પતી ગયા હવે તો મારી હાજરી

સ્વ. સુભાષભાઈ આર. શાહ (વડોદરા)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

અરુણભાઈ આર. શાહ (રંગવાળા) (વડોદરા)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

તમને ગરજ સરી અને વૈદ વેરી જેવી જ લાગશે ને ! મારાથી કડવું બોલાઈ ગયું હોય તો તમારી માફી માગુ છું આજ સુધી મેં તમારો બોલ ઉઠાવ્યો નથી તો પછી જતી ઉંમરે હું શા માટે તમારી આજ્ઞાનું અવલંબન કરું?’

એમ કહી કમળાકાકી પોતાની રૂમમાં જઈને સામાન પેક કરવા લાગ્યાં. બીજા દિવસે સવારે નવ વાગ્યે ટેકસી ઘર આંગણે અને કમળાકાકી ઠાકોરજીને પગે લાગી પોતાની બેગ લઈને ટેકસીમાં બેસી ગયા. હું અશ્રુભીની આંખે એમને જતા જોઈ રહી હું કરી પર શું શકું ! ઉદાસ મને પાછી ઘરનાં કામોમાં જોતરાઈ ગઈ.

કમળાકાકીની યાદમાં એક એક દિવસ કાટવો મુશ્કેલ હતો અને આમ જ ચાર દિવસ વીતી ગયાં.

હવે મારા માટે પરિસ્થિતિ અસહાય બની ગઈ હતી અને બીજા દિવસે મેં સુવર્ણાકાકીને કહ્યું ‘કાકી, તમે મને આ ઘરમાં આશ્રય આપ્યો છે અને મારી દરેક જરૂરતોનું તમે ધ્યાન રાખ્યું છે એના માટે હું તમારી ઋણી છું. હું તમને એમ કહેવા નથી માંગતી કે આ ઘરને સંભાળીને, નાના મોટા કામો કરીને મેં તમારું ઋણ ચુકતે કર્યું છે પરંતુ હવે હું તમારા ઘરમાંથી વિદાય થવાની પરવાનગી માંગુ છું. મેં મારો સામાન બેગમાં ભરી લીધો છે. હું તમને વિનંતી કરું છું કે એક વાર તમે મારી બેગ ચેક કરી લો અને જવાની પરવાનગી આપો.’

‘સુધા, તુ શું અમને નાદાન સમજે છે? હું જાણું છું કે તને શા માટે આ ઘર છોડવું છે જો તારાથી નથી સહેવાતુ તો તું પણ આ ઘર છોડી શકે છે.’ સુવર્ણાકાકી ગુસ્સામાં બોલ્યા.

મારો ઘર છોડવાનો નિર્ણય અફર હતો. હું શાંતિકાકા અને સુવર્ણાકાકીને પગે લાગીને મારી બેગ સાથે બહાર નીકળી ગઈ. બાંદ્રા સ્ટેશન પહોંચી ને મેં ઉદવાડાની ટીકીટ કઢાવી ટ્રેન ચાલુ થવાને થોડીવાર હતી પરંતુ મેં જગ્યા પકડી લીધી અને આગળ ઉપર કમળાકાકીને કેમ કરતાં સમજાવીશ એ વિચારોમાં ખોવાઈ ગઈ.

બપોરનાં લગભગ એક વાગ્યે હું આધાર પહોંચી અને ત્યાંના મેનેજરને મળી મેનેજરે મને કમળાકાકી નો રૂમ નં. ૬૦૩ અને રજીસ્ટરમાં નોંધ કરી હું એમને મળવા દોડી ગઈ.

‘અરે સુધા તું !’ કમળાકાકી મને જોઈને આશ્ચર્યચકિત થઈ ગયા. હું તરત જ

સ્વ. કુ. હેમલતાબહેન ઝવેરીલાલ શાહના જય શ્રી કૃષ્ણ.

એમને પગે પડી અને અને ડુસકે ડુસકે રડવા લાગી.

મને પ્રેમથી ઉઠાડી અને બાજુમાં બેસાડી કમળાકાકીએ મને કહ્યું ‘જો સુધા હું તો ખુબ જ આનંદમાં છું. અહીં દરેક પ્રકારની સગવડ છે. મને કોઈ જ તકલીફ નથી, તો પછી તું શા માટે દુઃખી થાય છે?’ ‘કાકી, હું તમારા પગે પડીને વિનંતી કરું છું, તમે મારી સાથે ચાલો, આપણે બંને એકબીજા ને સહારે રહીશું, પરંતુ અત્યારે જ તમે અહીંથી ચાલો ઘરમાંથી જે પગાર મળતો હતો અને વારે તહેવારે જે બક્ષીસ મળતી હતી એ બધી તમારી સલાહ પ્રમાણે બેંકમાં જમા કરાવતી હતી તો આપણે એ મુડીમાંથી ભાડાની જગ્યા લઈને સાથે રહીશું. હું તમારી ખુબ સેવા કરીશ પણ તમે અત્યારે ને અત્યારે મારી સાથે ચાલો.’

‘જો બેન, હું તારી લાગણી સમજી શકું છું અને એનો ખુબ જ આદર પણ કરું છું. પરંતુ હું દરેક સંબંધો પર પુર્ણ વિરામ મુકીને ઘરની બહાર નીકળી છું. હવે હું ફરી કોઈ જ સંબંધ બાંધીને માયાજાળ માં ફસાવવા નથી માંગતી. કદાચ, ઠાકોરજીની પણ આજ ઈચ્છા હશે હવે તું મારી વાત સાંભળ, તું પાછી ભાઈને ત્યાં ચાલીજા ત્યાં ભાઈ-ભાભી તેમજ છોકરાઓને તારી ખુબજ જરૂર છે, હા! તારી જ્યારે ઈચ્છા હોય ત્યારે તું મને મળવા આવી શકે છે. આને તું મારી વિનંતી સમજ કે આજ્ઞા સમજ. પરંતુ તારે ભાઈ ના ઘેર પાછું જવાનું જ છે.’ હું તો નત મસ્તકે દેવી ના રૂપમાં કમળાકાકી ને જોતી રહી..

‘ભલે કાકી, તમારી આજ્ઞાને હું માથે ચડાવું છું અને ઠાકોરજીને વિનંતી કરું છું કે આગલા જનમમાં મને તમારી કુખે જ જનમ આપે!’

એમને પગે લાગી ને હું રડતી આંખે ત્યાંથી વિદાય થઈ. ત્યારે રેડીયો પર ગીત ચાલતું હતું.

યે મહેલો, યે તપ્તો, યે તાજો કી દુનિયા યે દુનિયા અગર મિલ ભી જાયે તો કયા હૈ!!!

- હેમા જગત દલાલ

ઘાટકોપર

મુંબઈ

મો.: ૯૮૨૦૬ ૮૯૯૮૯

ઘઉં

આજે આપણે ઘઉં વિષે વાત કરીશું.

આજે ઘઉં એક ચર્ચા ને વિષય બની ગયો છે. મને ઘણા બધા લોકો પૂછે છે કે ડાયાબિટીસ માં ઘઉં લઈ શકાય?

પરંતુ ઘઉં માં શું છે અને તેને કેવા સ્વરૂપ માં અને કેવી રીતે લઈ શકાય તે સમજીએ.

ઘઉંમાં ખૂબ સારું fiber, essential vitamins અને minerals છે. Whole wheat શરીરમાં ખૂબ સારો ફાયદો આપે છે કારણકે તેમાં બધા જ nutrients જળવાયેલા છે. Gluten વાળા અનાજ જેવા કે ઘઉં, રાઈ, જવ હેલ્થ માટે ફાયદાકારક

છે . બીજું કે ફાઈબર વાળા અનાજ થી ઓવરઈટીંગ થતું અટકાવી શકાય છે વજન ઉતારવા માટે પણ ફાઈબરવાળા અનાજ જરૂરી છે .

હૃદયને હેલ્થી રાખવા માટે બધા જ Whole grains ફાયદાકારક છે. રિસર્ચ પ્રમાણે હોલગ્રેઈન્સ, લેવાથી stroke નું પ્રમાણ પણ ઘટે છે. હોલ ગ્રેઈન્સમાં ફાઈબર ઉપરાંત વિટામિન K અને anti oxidant પણ strokeનું જોખમ ઘટાડે છે. Whole grains products ખરીદતા પહેલાં તેમાં રિફાઈન્ડ ગ્રેઈન્સ નું પ્રમાણ કેટલું છે તે ખાસ જોવું. Refined grains are not as healthy as whole grains.

આપણે ઘઉં ને વધારે પ્રોસેસ કરીને મેંદા ના સ્વરૂપ માં લઈશું તો ૧૦૦% નુકસાનકારક છે. મેંદાની બ્રેડ, આટા બ્રેડ કે મલ્ટી ગ્રેઈન બ્રેડ હોય તેને સોફ્ટ બનાવવા માટે વેજીટેબલ ઘી, yeast અને અન્ય કેમિકલ વપરાતા હોય છે જે હેલ્થ માટે નુકસાનકારક છે.

ઘઉંનો દળાવેલો લોટ કે કરકરો લોટ રૂટિનમાં લઈશું તો નુકસાનકારક નથી. તે ઉપરાંત ઘઉં ને પચાવવા માટે ઘઉંના લોટને ૧૫ મિનિટ પહેલાં પલાળી અને ત્યારબાદ રોટલી કરશો તે પચવામાં હલકી થશે. જો લોટમાં વધારે પડતું ઘી કે તેલ નાંખી ને લોટ બાંધીશું તો તે લોટ પચવામાં ભારે પડે છે. તેના બદલે ઘઉં ના લોટ માં કોઈ પણ શાકભાજી છીણીને નાખીશું તો તે પચવામાં હલકો, સ્વાદિષ્ટ અને ગુણકારી બનશે. બજારનો તૈયાર લોટ કેટલા સમય પહેલા નો છે તથા કયા ઘઉં લીધા છે તેની આપણને ખબર નથી.

નેયરોપથી ની દ્રષ્ટિએ એ જોઈશું તો જન્મ થી ૨૫ વર્ષ સુધી જે અનાજ ખાઈ ને મોટા થયા તેનાથી, શરીર ટેવાયેલું હોય છે. અત્યારે લોકો ઘઉં થી શરીર ટેવાયેલું હોય તો તેના

રમેશભાઈ ભોગીલાલ પરીખ (મુંબઈ)પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

બદલે રાગી, બાજરી કે મલ્ટી ગ્રેઈન લોટ વાપરે છે પરંતુ ઉનાળા ની ગરમીમાં બાજરી ગરમ પડે છે, રાગીનો લોટ પચવામાં ભારે પડે છે. એક સમયે એક જ જાતનો લોટ લઈ શકાય એટલે મલ્ટી ગ્રેઈન લોટ લેવો પણ નેચરોપથી ની દષ્ટિએ હિતાવહ નથી.

ઘણા modern ડાયેટિશિયન એવો claim કરે છે કે ઘઉં ના ખાવા જોઈએ તથા ડાયાબિટીસ ના દર્દીએ પણ ના ખાવા જોઈએ. પરંતુ આખા દિવસ દરમિયાન આપણે કયો ખોરાક લઈએ છીએ, બીજો કયો nutrition વાળો ખોરાક લીધો, આપણી એક્ટિવિટી શું છે, હવામાન કેવું છે કયા સમયે ખોરાક લઈએ છીએ એવા અનેક પરિબલો આપણી પાચનશક્તિ માટે જવાબદાર છે. ફક્ત એક વસ્તુ જેવી કે ઘઉં ના ખાવા જોઈએ તે naturopathy ની દ્રષ્ટિએ સંપૂર્ણ સાચું નથી. ડાયાબિટીસના દર્દી પણ સમજીને ઘઉં ખાઈ શકે છે. ઘઉં ના ખાવાથી તેના ઘણા બધા ફાયદાથી દૂર રહીએ છીએ.

- Mita Parikh

Naturopath & Nutritional Dietician.

96389 42746

શાંતિલાલ મકનજી શાહ પરિવાર (મુંબઈ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

ગો.વા. જમનાવતીબહેન તથા ગો.વા. કાંતિલાલ ચીમનલાલ પરીખ(કડી) પરિવારનાં જય શ્રી કૃષ્ણ.

Lord Krishna - Truth & Dharma

Krishna the name itself brings a smile on your face some sort of energy inside you. Yes its because a lord with full of joy, happiness, naughtiness, peaceful nature and most important to make us understand what the life is meant for. In his life of 125 years 7 months there were so many stages where lord krishna had to face some good and some way too harsh but he came out from all this very easily and smiling.

Lord Krishna had faced many problems as his birth was the end for Kansa. So Kansa tried every possible ways to complete the life of Lord krishna but he forgot Lord krishna was the 8th generation of Lord Vishnu who was born as Krishna just to end the rule of Kansa. Krishna was very naughtiest in his childhood as he use to love butter and milk so he use to go to every Gopis house and steal the butter and milk. The most favourite work which Krishna loved to do was playing basuri and all the people in Gokul use to get leen into the dhun. Right from his childhood he was fighting and proving that nothing can happen to someone who supports truth and dharm. Many great work done at very small age defeating Putna, holding the Govardhan Mountain on his last finger and saved the whole Gokul from the heaviest floods. Like ways many such defeats Lord Krishna had made possible in his childhood and made sure that if you are real if you are on right path then there is nothing to worry. Just do your karma rest all will be good. Never worry about the result if we are right things will definitely go right.

નિરંજનાબહેન ઉદેશચંદ્ર શાહ પરિવાર, મુંબઈના જય શ્રી કૃષ્ણ.

ભારતીયેન ભરતકુમાર શાહ (મીરા રોડ) પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

After Kansa failed in defeating krishna even after sending so many assassin the day came when krishna had to leave his childhood place and his foster mother Yashoda and foster father Nand and go to mathura and end the life of Kansa. The most difficult time for krishna as he was never going to return back to Gokul so the toughest separation from his parents and his love Radha. But he did it and finally the dharm side got the victory.

So what do we learn from this small experience of Lord. Problems, obstacles, stress are a part of life for everyone see even lord had to faced all this. We just have to understand by complaining all the time for every small thing will never bring happiness. Lord has said whatever you have be happy within that one day you will get everything you want just do your karm do your hard work. Never go behind the wrong path always be on true side and dharm side. Lord krishna is with everyone who supports the dharm and truth no matter what. Krishna is also known for having a smiling face all the time. At the time of birth into a prison cage he was smiling, his whole life was spent with having a smile of his face in all the situation and he also had a smile when he ended his life. He conveyed a message that life should be full of laughter whatever the situation is and solve every problem.

Moral: Life is meant for ups and downs, struggle, sorrows, happiness everything will be there we just have to handle it with peace and keep smiling all the time.

-

Dhruvi Jayant Shah, Mumbai
M: 9892758665

સ્વ. કિરીટકુમાર કનૈયાલાલ પરીખ પરિવાર (પાટણ-મુંબઈ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

હરીશ રામજી વીરચંદ અને પરિવાર (મુંબઈ)ના જય શ્રી કૃષ્ણા.

હરિયાળી ક્રાંતિ - ભાગ-૨

ગયા અંકમાં મેક્સિકો અને અમેરિકામાં ઘઉં ના ઉત્પાદનમાં ૪૦ અને ૫૦ના દાયકામાં થયેલી હરિયાળી ક્રાંતિ ની વાત કરી હતી. આ સમયે ભારતમાં શું પરિસ્થિતિ હતી? ઇ.સ.૧૭૯૮ થોમસ રોબર્ટ માલ્થુસે વસ્તી વધારો થવાથી કુદરતી રીતે વસ્તી નિયંત્રણ ભુખમરાથી થાય છે તે વિધાન ભારત માટે ૪૦,૫૦ અને ૬૦ના દાયકામાં સાચુ પડ્યું.

૧લી સપ્ટેમ્બર, ૧૯૩૯ ના રોજ બીજું વિશ્વયુદ્ધ શરુ થઇ ચુક્યું હતું. ૧૯૩૯ની સાલમાં મુંબઈમાં (તે વખતે મુંબઈની વસ્તી ૨૦ લાખ હતી) રેશનીંગ દાખલ કરવામાં આવ્યું. બીજા વિશ્વયુદ્ધ દરમ્યાન જાપાને બર્મા (અત્યારનું મ્યાનમાર) જીતી લીધુ હતું. તેથી બર્માથી બંગાળમાં ચોખા આવતા બંધ થયા. ૧૯૪૩ની સાલમાં બંગાળમાં દુકાળ પડ્યો. આ દુકાળના કારણે લગભગ ૨૫-૩૦ લાખ લોકો ના મૃત્યુ થયા. ભારતના અર્થશાસ્ત્રી અને નોબલ પુરસ્કાર વિજેતા અમર્ત્ય સેન જણાવે છે કે ૧૯૪૩ની સાલમાં ૧૯૪૧ની સાલ કરતા અનાજ નું ઉત્પાદન વધુ થયું હતું પણ વિતરણ વ્યવસ્થાનો અભાવ હતો. ૧૯૪૩ના બંગાળના દુકાળનું કારણ બીજુ પણ હતું. મધુશ્રી મુખરજીએ લખેલા પુસ્તક “ ચર્ચિલ નું ખાનગી યુદ્ધ - Churchill's Secret War” માં લખ્યું છે ઓસ્ટ્રેલિયાથી જે ઘઉંનો જથ્થો ભારત આવતો હતો તે ચર્ચિલે બારોબર ભૂમધ્ય સમુદ્રમાં લડતા સાથી સૈનિકો (Allied Forces) માટે મોકલી આપ્યો. ૧૯૪૩ ના જુલાઈ માસમાં બીજા ૧૩ શહેરોમાં રેશનીંગ દાખલ કરવામાં આવ્યું. ૧૯૪૫ની સાલમાં દક્ષિણ ભારતમાં દુકાળ પડવાથી બીજા ૪૬૦ શહેરોમાં રેશનીંગ દાખલ કરવામાં આવ્યું. ૧૯૪૬ના ઓક્ટોબર મહિનામાં ૭૭૧ શહેરોમાં(વસ્તી ૧૫ કરોડ) રેશનીંગ દાખલ કરવામાં આવ્યું. ૧૯૪૭ના જાન્યુઆરી માસમાં ૮૭૮ શહેરોમાં (વસ્તી ૨૦ કરોડ) રેશનીંગ દાખલ કરવામાં આવ્યું. ધીમે ધીમે સમગ્ર ભારતમાં રેશનીંગ દાખલ કરવામાં આવ્યું.

રેશનીંગમાં અનાજ, ખાંડ અને કેરોસીન મળતા. અનાજ અને ખાંડ તથા કેરોસીનની દુકાનો અલગ અલગ હતી. અમે નાના હતા ત્યારે સાયકલ ઉપર કાપડની થેલીઓ (તે વખતે પ્લાસ્ટીકની થેલીઓ ન હતી.)લઈ રેશનીંગની દુકાને જઈ લાઈનમાં ઉભા રહી અનાજ અને ખાંડ લઈ આવતા. રેશનીંગમાં બર્માના બાફેલા ચોખા અને કેનેડાના લાલ ઘઉં મળતા. કેરોસીન માટે ડબ્બો લઈ જવો પડતો તે જમાનામાં રસોઈ માટે કોલસાનો

સ્વ. હરીદાસ ચત્રભૂજ શાહ (ભૂજ) ના જય શ્રી કૃષ્ણા.

ઉપયોગ થતો હતો. સવાર અને બપોરની ચા માટે કેરોસીનના સ્ટવ નો ઉપયોગ થતો. તે સમયે ઘણા બધાને ઘેર લાઈટ - ઈલેક્ટ્રીસીટી ન હતી એટલે રાત્રે ફાનસ માટે કેરોસીન વાપરવું પડતું હતું. તે સમયે કાપડનું પણ રેશનીંગ કરવામાં આવ્યું હતું. વર્ષ દરમિયાન ચોક્કસ માત્રા (લંબાઈ) માં કાપડ મળતું.

અનાજનું રેશનીંગ હોવાથી સરકાર તરફથી જમણવારમાં વધુ માણસોને જમાડવા ઉપર પ્રતિબંધ હતો. ૪૦-૫૦ માણસો જમાડી શકાય. તે વખતે આપણા લગ્નપ્રસંગમાં ૩૦૦-૪૦૦ લોકો થઈ જતા. તેથી બધી રસોઈ બનાવી ૮-૧૦ સગાસબંધીને ત્યાં મુકી દેવામાં આવતી અને દરેકને ત્યાં થોડા થોડા લોકો જમતા. તે વખતે પોળમાં નજીક નજીક રહેતા હતાં. જમણવારમાં પતરાળા અને પડીયાનો ઉપયોગ થતો. એક જ જગ્યાએ એક કરતા વધુ પંગત થઈ હોય તો પતરાળા અને પડીયાની સંખ્યા સરકાર માન્ય સંખ્યા કરતા વધી જતા રાત્રે પતરાળા અને પડીયાને અગાસીમાં બાળી નાખવામાં આવતા. ૬૦ના દસકામાં રેસ્ટોરન્ટમાં જમવાનું શરૂ થતા વધુ બીલો બનાવડાવી લોકો વધુ માણસો જમાડતા. કેટલીકવાર ચોખાની અછતને કારણે ચોખાના બદલે કોદરી (મોરિયા જેવું ધાન) પીરસાતી. આ વાત થઈ ૪૦, ૫૦ અને ૬૦ ના દાયકાની.

૧૯૬૫ની સાલમાં પાકિસ્તાન સાથેના યુદ્ધ વખતે વડાપ્રધાન લાલબહાદુર શાસ્ત્રીએ “જય જવાન જય કિસાન” નો નારો આપ્યો અને અનાજ બચાવવા સોમવારે રાત્રે ભોજન ન કરવાનું સુચન કર્યું. ઘણા લોકોએ લાલબહાદુર શાસ્ત્રીના સૂચનનો અમલ કર્યો હતો.

ઘઉંના ઉત્પાદનમાં હરિયાણી ક્રાંતિ:

ઈ.સ.૧૯૦૫ ની સાલમાં ભારતના વાઈસરોય કર્ઝન હતા. કર્ઝનના પત્ની એક અમેરિકન વ્યાપારી ની પુત્રી હતા. કર્ઝનના પત્નીના એક મિત્ર હેન્રી ફિપ્પા (Henry Phippa) કૃષિક્ષેત્રે સંશોધન માટે \$૩૦,૦૦૦ ની ભેટ આપે છે. આ સંશોધન કેન્દ્ર બિહારમાં પુસા ખાતે આવેલું હતું પણ ઈ.સ.૧૯૩૪ ની સાલમાં આવેલા ભુકંપમાં નાશ પામ્યું. આ પછી ૧૯૩૬ની સાલમાં દિલ્હીમાં રૂ. ૩૪ લાખના ખર્ચે Indian Agriculture Research Institute - IARI - કૃષિક્ષેત્રે સંશોધન કેન્દ્ર શરૂ કરવામાં આવ્યું. ઈ.સ. ૧૯૬૨ની સાલમાં IARI માં ડૉ. એમ.એસ.સ્વામીનાથન, બ્રુનેટિકસશાસ્ત્રી તરીકે કામ કરે છે. ડૉ. સ્વામીનાથન IARI ના ડિરેક્ટર ડૉ. બી.પી.પાલને સુચન કરે છે કે તમે કેન્દ્રના કૃષિમંત્રી સી.સુબ્રમનીયમ ને પત્ર લખી જણાવો કે તે ડૉ. નોર્મન બોર્લોગને ભારત આવવાનું આમંત્રણ આપે. કૃષિમંત્રી સી.સુબ્રમનીયમ ઈ.સ.૧૯૬૩માં મેક્સિકન સરકારને અને રોકફેલર ફાઉન્ડેશનને ડૉ.બોર્લોગ અને ડૉ.એન્ડરસનને ભારત મોકલવા વિનંતી કરે છે. મેક્સિકન સરકાર

વેલજી ભીમજી પરિવાર (કચ્છ) - મુંબઈના જય શ્રી કૃષ્ણ.

અશ્વિનભાઈ જે. મરચન્ટ (મુંબઈ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

અને રોકફેલર ફાઉન્ડેશન ડૉ. બોર્લોંગ અને ડૉ.એન્ડરસનને ભારત મોકલે છે. તેઓ સાથે ૧૦૦ કિલો ઘઉં બિયારણ લેતા આવે છે. આ બિયારણથી દિલ્હી, લુધિયાણા, પંતનગર, કાનપુર અને પુનામાં વાવેતર કરવામાં આવ્યું. પણ “સરકારી બાબુઓ – બ્યુરોક્રેટ્સ” ના કારણે આ પ્રોજેક્ટ આગળ ન વધ્યો. ઈ.સ.૧૯૬૫ની સાલમાં પડેલા દુકાળને કારણે સરકારે ઘઉંના વધુ ઉત્પાદન માટેના પ્રોજેક્ટ ને મંજૂરી આપે છે.

ઘઉંનું ઉત્પાદન વધારવા ડૉ.એન્ડરસન અને ડૉ.બોર્લોંગ અને સાથે ડૉ. એમ.એસ.સ્વામીનાથન કામ કરે છે. ઈ.સ. ૧૯૬૫ની સાલમાં મેક્સિકોથી ૨૦૦ કિલો ઘઉં બે પ્રકારના બિયારણ – લેરમા રોજો (Lerama Rojo) અને સોનાર-૬૪ (Sonar-64) – મંગાવવામાં આવ્યા. આ બિયારણથી ભારતમાં ઘણા કેન્દ્રો ઉપર પ્રોજેક્ટ શરૂ કરવામાં આવ્યા. ડૉ.બોર્લોંગે નિરીક્ષણ કર્યું કે ઘઉંને ફણગાવતા બમણો સમય થાય છે. આનું કારણ મેક્સિકોમાં ઘઉંમાં જીવાત ન લાગે તે માટે ફ્યુમીગેશન (Fumigation) કરવામાં આવ્યું હતું. ડૉ.બોર્લોંગે બધા કેન્દ્રો ઉપર ઘઉંને ફણગાવવાનો સમય બમણો કરવા સુચના મોકલી આપી. બધા કેન્દ્રો ઉપર ઘઉંનું જે ઉત્પાદન થયું તે આશ્ચર્યજનક હતું. ઘઉંનું ઉત્પાદન એટલું બધું થયું કે બધા સાધનો ખુટી પડ્યા. મજૂરો ઓછા પડ્યા, ઘઉંની હેરફેર માટે, ગાડા, ટ્રેક્ટરો, ટ્રકો ઓછા પડ્યા, કોથળા ખુટી પડ્યા. ઘઉંનો સંગ્રહ માટે ગોડાઉન ઓછા પડતા સ્કુલોમાં રજા આપી સ્કુલોમાં ઘઉં ભરવા પડ્યા હતાં.

ઈ.સ.૧૯૬૫ની સાલમાં ઘઉંનું ઉત્પાદન ૧.૨૩ કરોડ ટન થયું હતું. તે વધીને ઈ.સ. ૧૯૭૦માં ૨.૧૦ કરોડ ટન થયું. ઈ.સ. ૧૯૭૪થી ભારત ઘઉંના ઉત્પાદનની બાબતમાં સ્વનિર્ભર બન્યું. ઈ.સ.૧૯૮૦ની સાલમાં ઘઉંનું ઉત્પાદન જે હેક્ટર દીઠ ૧.૩૩૬ ટન થતું તે વધીને ૧૯૯૦ની સાલમાં ૧.૭૫ ટન થયું. દસ વર્ષના સમયગાળા દરમિયાન ૩૦% નો વધારો. ઈ.સ.૧૯૫૦ થી ૧૯૯૦ સુધીમાં ઘઉંના ઉત્પાદનમાં ૨૬૨ ટકાનો વધારો થયો.

ભારતમાં ઘઉંના ઉત્પાદનની વૃદ્ધિ ના આંકડા

વર્ષ	લાખ ટન	વર્ષ	લાખ ટન
૧૯૬૦	૧૦૩.૨૦	૨૦૧૦	૮૦૮.૦૦
૧૯૭૦	૨૦૦.૯૩	૨૦૧૨	૯૪૮.૪૦
૧૯૮૦	૩૧૮.૦૩	૨૦૧૩	૯૩૫.૧૦
૧૯૯૦	૪૯૮.૫૦	૨૦૧૪	૯૫૮.૫૦
૨૦૦૦	૭૬૩.૬૩	૨૦૨૦-૨૧	૧૦૯૫.૦૦
૨૦૦૫	૬૮૮.૦૦		

મથરાદાસ મોતીચંદ શાહ અને પરિવાર (ભુજ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

જેઠાલાલ કલ્યાણજી પરિવાર, ભૂજ ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

ઘઉંના ઉત્પાદનમાં ભારતનું વિશ્વ સ્થાન - વર્ષ ૨૦૧૪					
ક્રમ	દેશ	લાખ ટન	ક્રમ	દેશ	લાખ ટન
૧	ચીન	૧૨૬	૬	ઓસ્ટ્રેલિયા	૩૦
૨	ભારત	૯૫	૭	કેનેડા	૨૭
૩	યુ.એસ.	૬૨	૮	પાકિસ્તાન	૨૨
૪	જાંસ	૪૦	૯	જર્મની	૨૨
૫	રશિયા	૩૮	૧૦	તુર્કસ્તાન	૨૦

નોંધ: ઘઉંના ઉત્પાદનમાં વૃદ્ધિ માટે બિયારણ ઉપરાંત ખાતર, સિંચાઈ અને જંતુનાશક દવા નો ફાળો પણ મહત્વનો છે.

ભારતમાં ઘઉંના ઉત્પાદનમાં સૌથી મોટું યોગદાન ડૉ.બોર્લોંગ અને ડૉ.સ્વામીનાથન બંનેનું છે. ડૉ.બોર્લોંગને ભારત સરકાર તરફથી ૨૦૦૮ની સાલમાં પદ્મવિભૂષણ પુરસ્કારથી થી નવાજવામાં આવ્યા અને ડૉ.સ્વામીનાથાનને ૧૯૬૭ માં પદ્મશ્રી, ૧૯૭૨માં પદ્મભૂષણ અને ૧૯૮૯માં પદ્મવિભૂષણ પુરસ્કાર એનાયત કરવામાં આવ્યા હતા.

૨૦૧૪ની સાલમાં નોબલ શાંતિપુરસ્કાર મલાલાને અને કૈલાશ સત્યાર્થી ને એનાયત કરવામાં આવ્યો. સેન્ટ્રલ નોર્વેની સેન્ટ્રલ પાર્ટી ના સાંસદ ટ્રિગ્વે (Trygve) એ ભારતના ડૉ.સ્વામીનાથાન અને ચીનના યુંચાન લોન્ગ્પીંગને (Yuan Longping) નોબલ શાંતિપુરસ્કાર માટે નોમીનેટ કર્યા હતા. યુંચાન લોન્ગ્પીંગનું ચોખાના ઉત્પાદનમાં મોટું યોગદાન છે. આ વર્ષે નોબલ શાંતિપુરસ્કાર માટે કુલ ૨૭૮ નોમીનેશન આવ્યા હતાં.

ડૉ. બોર્લોંગ તરફથી World Food Prize આપવાનું શરુ કરવામાં આવ્યું તે સૌ પ્રથમ ૧૯૮૭ની સાલમાં ડૉ.સ્વામીનાથનને આપવામાં આવ્યું હતું. World Food Prize ના પૈસા \$૨,૫૦,૦૦૦ થી ડૉ.સ્વામીનાથને M.S. Swaminathan Research Foundation નામથી કૃષિસંશોધન કેન્દ્રની સ્થાપના કરી.

ઈ.સ. ૧૯૯૯ની સાલમાં Time મેગેઝીને એશિયાના “20 Most influential Asian people of the 20th century” ની એક યાદી પાડેલી તેમાં ભારતની ત્રણ વ્યક્તિના નામ હતા - ૧. મહાત્મા ગાંધી, ૨. રવિન્દ્રનાથ ટાગોર અને ૩. ડૉ.સ્વામીનાથન.

સ્વ. જયાબહેન જેઠાલાલ ખેંગાર શાહ, મુલુન્ડ, મુંબઈ પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. વિદ્યાબહેન જમનાદાસ પારેખ (પાટણ) પરિવારનાં જય શ્રી કૃષ્ણ.

આ એ જ ડો.સ્વામીનાથન છે કે જેમના સૂચનોનું અમલ કરવા માટે સરકારને દબાણ કરે છે.

ડો.સ્વામીનાથન અમેરિકાની અગ્રણી થિંક ટૅકમાં હરિયાળી ક્રાંતિના પ્રણેતા ડો.સ્વામીનાથનનું પ્રવચન

(પીટીઆઈ) વોશિંગ્ટન, તા.૨૦

‘દેશનું ભવિષ્ય અનાજ સાથે જોડાયેલું છે, અંદૂક સાથે નહીં. આપણે કૃષિક્ષેત્રને પ્રાથમિકતા આપવાની જરૂર છે. વિજ્ઞાનને પ્રાથમિકતા આપવાની જરૂર છે. વિજ્ઞાન સંસ્થાઓને વધારે સ્વાયત્તતા આપવાની જરૂર છે. લોકોએ મુશ્કેલી શું છે એના પર કામ કરવાની જરૂર છે.’ – અમેરિકાની અગ્રણી થિંક ટૅક સેન્ટર ફોર સ્ટ્રેટેજિક એન્ડ ઈન્ટનેશનલ સ્ટડીઝમાં પ્રવચન આપતી વખતે હરિયાળી ક્રાંતિના પ્રણેતા એમ. સ્વામિનાથને આ શબ્દો ઉચ્ચાર્યા હતા.

આ દરમિયાન સ્વામિનાથને ‘ઝીરો હંગર’નું લક્ષ્યાંક કેવી રીતે પૂરું કરી શકાય એ મુદ્દે પણ રજૂઆતો કરી હતી. ભારત જેવા દેશમાં પણ કૃષિ પર પૂરતું ધ્યાન નથી અપાતું એવી ફરિયાદ કરતા સ્વામિનાથને કહ્યું હતું કે, વડાપ્રધાન નરેન્દ્ર મોદીના ઈરાદા સારા છે, જાહેરાતો સારી છે પણ પાયાના સ્તરે જેવી રીતે કામ થવું જોઈએ એવું થતું નથી.

સ્વામિનાથને પોતાના જ વતન તમિલનાડુનું ઉદાહરણ આપતા કહ્યું હતું કે, મુખ્યમંત્રી જે. જયલલિતા વધારાનો ખર્ચ કર્યા વિના લોકોની જરૂરિયાત પૂરી કરી શકે છે. અહીં અન્નના ખગાડનો બહુ જ મોટો પ્રશ્ન છે, જેના પર આપણે ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાની જરૂર છે. ક્લાઈમેટ ચેન્જની મુશ્કેલીને પહોંચી વળવા માટે પણ આપણે સ્થાનિક સ્તરે વિકસાવેલા અને સ્થાનિક જમીન-વાતાવરણ સાથે અનુકૂળન સાધી લે એવા બિયારણ વાપરવાની જરૂર છે. સસ્ટેઈનેબલ ડેવલપમેન્ટના લક્ષ્યાંકો પૂરા કરવા સમુદ્રોની સ્થિતિ પર પણ ધ્યાન કેન્દ્રિત કરવાની જરૂર છે એમ સ્વામિનાથને જણાવ્યું હતું.

- પ્રિયમુખ પનાલાલ,
વડોદરા,
મો. ૯૧૦૬૬ ૨૫૬૪૭

સ્વ. જશરાજ ભીમજી શાહ (ભૂજ-માંડવી)ના પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

આર.વી જ્વેલર્સ (ભરૂચ) ના સૌજન્યથી

શોધ

શોધમાં તારી ભટકું છું

આવતા જતા સર્વને તારું ઠામ ઠેકાણું પૂછું છું.

હવાની એક લહેરખી આવી છેડીને મારા પાલવને

કેમ છે તું, પૂછ્યું મને હસીને થોભ જરા,

મેં કહ્યું પૂછવો મારે એક સવાલ તને

ક્યાં ક્યાં ફરીને આવી તું

ક્યાંય જોયો મારા શ્યામને

મળશે તો આપીશ તારો સંદેશ

કહી, સ્મિત વેરીને ચાલી ગઈ,

આકાશના કાળા કાળા વાદળોમાં તને શોધતી રહી

વરસાદનાં ફોરા આવ્યા હાથમાં થોભો જરા,

આપો જવાબ મને કેટલા યોજન દૂરથી આવ્યા તમે

ક્યાંય નિહાળ્યો મારા શ્યામને હાથમાંથી દદડીને મારા

પાણીના વહેતા પ્રવાહમાં મળી ગયા મળશે તો આપીશું તારો સંદેશ

રમતા રમતા કહેતા ગયા થાકીને, હારીને હું બેઠી છું એકાંતમાં

નિરાશા અને હતાશાના અશ્રુઓની સાથમાં,

અનાયક લેલાયા ક્યાંથી આ સૂર વાંસળીનાં

એકાંત મારું સંગીતમય બની ગયું,

આવીને નજદીક મારા કાનમાં કોણ મને કહી ગયું

બંધ આંખે નિહાળ તું મને તારી ભીતરમાં

હું ય તારી વાટ જોઉં છું, મળવા તને તારા જ અંતરમાં

- ભારતી કશ્યપ, નાગપુર

(મો.) ૯૯૨૩૪ ૩૩૬૪૩

મે. ભરૂચ સ્ટીલ ટ્રેડર્સ - મે. શ્રીજી ટ્રેડર્સ (ભરૂચ)ના સૌજન્યથી.

ગં સ્વ. સરસ્વતીબહેન ઝવેરીલાલ શાહના જય શ્રી કૃષ્ણ.

આંસુ

પલકો નીચે સંતાયેલા સરોવરમાંથી,
વિધ - વિધ લાગણીઓને વીંધી ને આવતું

કદમાં નાનું, ન રૂપ ન રંગ,
ન મળે તટ કે ન કિનારો,
છતાં અફાટ તાકાત ધરાવતું,
પિગાળી શકે પહાડ સમ કઠોર નિર્ણયો પણ,
ને ડૂબાડી શકે કેટલાયનાં વહાણ પણ....

ન ડૂબી શકે આંગળીનું ટેરવું પણ,
ને અબોલ મૌન ધારણ કરીને,
ક્યાંક હર્ષમાં તો ક્યાંક દુઃખમાં,
જાણે ગળી લીધો પૂરો શબ્દકોષ...

કુદરતી સંવેદનશીલતાનું પરિણામ સ્વરૂપ આંસુ,
શમાયા એમાં કેટલીય ઈચ્છાઓ, પ્રેમ-દુઃખ,
ને કરશું કોઈના આંસુઓની બાદબાકી,
હશે ફર્ક જરૂર, હર્ષ - દુઃખના આંસુના PH માં...

છે લાવણ્ય એનું અનેરું,
છે ઘુંટાયેલી ભરતીનું રૂપ માત્ર,
છે ફુલની કોમળતા ડાળ ને માણસની કોમળતા આંસુ,
છે અનેકવિધ લાગણીઓના હસ્તાક્ષર એટલે આંસુ...

- ડૉ. રાકેશ પરીખ, અમદાવાદ

સ્વ. કુસુમબહેન મનમોહનદાસ પરીખ(પાટણ)ના સર્વને જય શ્રી કૃષ્ણ. હ. સુજલ પરિમલભાઈ પરીખ

ડૉ. કિશોરભાઈ રસિકલાલ પરીખ (અંકલેશ્વર)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

🕯️ દીપોત્સવી અંક અંગે 🕯️

દિવાળી અંકમાં ઘણા જ્ઞાતિબંધુઓ પોતાની જાહેરાત આપી 'વાચડામિત્ર' પ્રત્યેની શુભ ભાવના પ્રગટ કરે છે. આનાથી 'વાચડામિત્ર'ને આર્થિક રીતે ઘણી મોટી મદદ મળી રહે છે. અમે તે સૌનાં આભારી છીએ. વાચડામિત્રને મદદ કરવાનાં ઉદ્દેશ્યથી ચાલુ વર્ષે નવીન જાહેર ખબર આપવાની ઈચ્છા હોય તો જણાવવા આગ્રહભરી વિનંતી છે.

🕯️ આ વર્ષે દિવાળી અંક **૨૫મી ઓક્ટોબર**ે પ્રસિદ્ધ થશે જેથી નવેમ્બર માસનો અંક પ્રસિદ્ધ થશે નહિ, જેની વાચકમિત્રોએ ખાસ નોંધ લેવા વિનંતી છે.

🕯️ દિવાળી અંકનાં અંદરનાં પાનાંઓમાં આગલા વર્ષે જેમની જા.ખ. છપાઈ હોય તેમની જા.ખ. બીજા વર્ષે પણ રિપીટ કરવામાં આવે છે.

🕯️ આપની જા.ખ.ના લખાણમાં ફેરફાર કરવાનો હોય અગર સંજોગોવશાત્ જા.ખ. છાપવાની ન હોય તો તા. ૨૫-૦૯-૨૦૨૧ સુધીમાં ફક્ત લેખિતમાં (Whats App, SMS, email અથવા પત્ર દ્વારા) જાણ કરવી અન્યથા ગત વર્ષની જેમ જ જા.ખ. છાપીશું.

🕯️ દિવાળી અંકના ટાઈટલ પેજ (૨,૩,૪) ઉપર ઘણાં ભાઈ-બહેનો પોતાની જાહેરાત છપાવવા ઈચ્છે છે પરંતુ બધી જા.ખ.નો સમાવેશ થઈ શકતો નથી. આથી જ્ઞાતિબંધુઓની માંગણીને માન આપી આ વર્ષે પણ બે કવર પેજ (મલ્ટીકલર) છાપવાનો નિર્ણય કરેલ છે. (એક આઉટર કવર પેજ તથા બીજુ ઈનર કવર પેજ). **બેક કવર પેજનો દર રૂ. ૩૦૦૦/- તથા ફ્રન્ટ ઈનર કવર પેજનો દર રૂ. ૨૦૦૦/- રાખેલ છે. ૨૫-૦૯-૨૦૨૧ પહેલાં જાણ કરવા વિનંતી છે.** આવેલ વિનંતીઓમાંથી ડ્રો દ્વારા નક્કી કરી ટાઈટલ પેજ ઉપર જા.ખ. છાપવામાં આવશે.

🕯️ અંદરના પાને મલ્ટી કલર પેજ છાપવાનો દર રૂ. ૧૫૦૦/- રાખેલ છે.

🕯️ દિવાળી અંકમાં આખા પેજ પર સિંગલ કલરમાં જા.ખ. છાપવાનો દર રૂ. ૬૫૦/- છે જ્યારે અડધા પાનાની સિંગલ કલર જા.ખ.નો દર રૂ. ૩૫૦/- છે.

🕯️ દિવાળી અંક માટેની જા.ખ. ફક્ત jpeg ફાઈલમાં મોકલવાની રહેશે.

🕯️ જા.ખ.ની સાઈઝ 12 cm (W) x 16 cm (H) ની રહેશે.

🕯️ દિવાળી અંક માટેના અહેવાલ, વાર્તાઓ, લેખ તથા કવિતાઓ મોકલવાની છેલ્લી તારીખ ૨૫-૦૯-૨૦૨૧ છે જે ફક્ત તંત્રીશ્રીને મોકલવા જેની સૌ વાચકમિત્રો એ સવિશેષ નોંધ લેવી.

- વ્યવસ્થાપક

એમ.જે.નગરશેઠ (અમેરિકા) ના જય શ્રી કૃષ્ણ

સ્વ. વલ્લભદાસ મોતીચંદ પરિવાર, (કોલ્હાપુર)ના સર્વ જ્ઞાતિજનોને જય શ્રી કૃષ્ણ.

વિશા વાયડા વણિક પંચ, ભરૂચ વાયડા માતાનું મંદિર

ભરૂચ મૂકામે બંધાનાર વાયડા માતાજીના મંદિરના બાંધકામમાં જ્ઞાતિજનો સારો સહકાર આપી રહ્યા છે. મે તથા જુન મહિનાના વાયડામિત્રમાં આવેલ દાતાઓની યાદી ઉપરાંત નીચે પ્રમાણે વધારાના દાતાઓએ પણ પોતાનો ફાળો નોંધાવ્યો છે. જેની યાદી નીચે પ્રમાણે છે. અગાઉ આવેલ દાતાઓને પોતાની રસીદ મળી ગઈ હશે. આ તમામ દાતાઓનો ભરૂચના જ્ઞાતિજનો સહર્ષ સ્વીકાર કરી આભાર માને છે.

જયોત્સનાબેન સી. ગાંધી	ભરૂચ	૫૦૦૧/-
પરેશભાઈ સી. ગાંધી	ભરૂચ	૫૦૦૧/-
મયંકભાઈ સી. ગાંધી	ભરૂચ	૫૦૦૧/-
રોનકભાઈ નવીનચંદ્ર ગાંધી	ભરૂચ	૫૦૦૧/-
હંસાબેન પ્રફુલ્લભાઈ શાહ	મુંબઈ	૨૫,૦૦૦/-
કૌશિકભાઈ એમ. ઝવેરીના સ્મરણાર્થે	ભરૂચ	૧૦,૦૦૦/-
હ. દત્તાબેન કૌશિકભાઈ ઝવેરી		
ઈલાબેન પ્રકાશભાઈ શાહ	વડોદરા	૫૦૦૧/-
સોનલબેન જી. પટેલ	મુંબઈ	૧૦,૦૦૦/-
દમયંતીબેન કમલાકાંતભાઈ નગરશેઠ	વડોદરા	૧૦,૦૦૦/-
હેમાંગીનીબેન એન. દેસાઈ	વડોદરા	૫,૦૦૦/-
હરીશચંદ્રભાઈ રામજીભાઈ વાયડા	મુંબઈ	૫૧૦૧/-
મિનાક્ષીબેન એન. શાહ	અમદાવાદ	૧૦૦૧/-
મનોજભાઈ નરહરીલાલ નગરશેઠ તથા	વડોદરા	૨૫૦૦૧/-
નીલાબેન મનોજભાઈ નગરશેઠ		
વીણાબેન મહેશભાઈ ચોકસી	ભરૂચ	૫૦૦૦/-
પ્રતિભાબેન પરેશભાઈ ગાંધી	અમદાવાદ	૫,૦૦૧/-

શેઠશ્રી જમનાદાસ ભીમજી પરિવાર (ભુજ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. ભગવાનદાસ નારણદાસ શાહ (મુંબઈ) પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. નરહરીલાલ પ્રાણલાલ નગરશેઠ તથા	વડોદરા	૨૫,૦૦૧/-
સ્વ. સરોજબેન નરહરીલાલના સ્મરણાર્થે		
હ. મનોજભાઈ તથા હરીશભાઈ નગરશેઠ		
મુકુન્દભાઈ વલ્લભદાસ ખનાતવાલા	મુંબઈ	૫૦૦૦/-
માલિનીબેન મુકુન્દભાઈ ખનાતવાલા	મુંબઈ	૫૦૦૦/-
પ્રમિલાબેન નિરંજનભાઈ દલાલ	વડોદરા	૨૫૦૦/-
પ્રકૃતિબેન રાજનભાઈ દલાલ	વડોદરા	૨૫૦૦/-

જ્ઞાતિજનોના સહકારથી મંદિર બાંધકામનું કામ સારી રીતે ચાલી રહ્યું છે. દિવાળી સુધીમાં મૂર્તિઓની પ્રતિષ્ઠા કરી શકાય તેવા આશયથી કામ ચાલે છે. જ્ઞાતિજનોને જ્ઞાનો નોંધાવવા માટે બેંકની વિગતો નીચે આપેલ છે તથા ટ્રસ્ટીઓના સંપર્ક માટે તેમના નામ તથા મોબાઈલ નંબર આપ્યા છે.

વિશા વાયડા વણિક પંચ

બેંક ઓફ બરોડા, ભરૂચ મેઈન બ્રાંચ

એકાઉન્ટ નં. ૦૨૨૦૦૧૦૦૦૨૫૮૯૫

Bank of Baroda, Main Branch, Bharuch

A/c No.: 02200100025895

IFSC Code : BARB0BROACH (fifth character is zero)

Trustee Names

મહેન્દ્ર આર. ચોકસી - ૯૮૯૮૦ ૨૬૦૪૫

વિપુલ ચીમનલાલ દલાલ - ૯૮૨૪૦ ૫૨૨૩૨

હેમંત આર. મારફતીયા - ૯૮૨૫૦ ૨૬૦૦૭

આસિત વાય. તોલાટ - ૯૮૨૪૪ ૬૩૬૧૩

ગં. સ્વ. જયાબહેન વિશનજી એડનવાળા (લંડન)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

સ્વ. પ્રેમિલાબહેન કાંતિલાલ શાહ (અમદાવાદ) પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણ.

ગંગાગોપાલ ચેરીટેબલ ટ્રસ્ટ

ઉપયુક્ત ટ્રસ્ટમાંથી કચ્છી વાયડા વણિક જ્ઞાતિનાં વિદ્યાર્થી / વિદ્યાર્થિનીઓને કોલેજના શિક્ષણ માટે ટ્રસ્ટની આવકને ધ્યાનમાં લઈને નાણાકીય સહાય આપવામાં આવે છે. તે માટે નિયત ફોર્મ નીચે આપેલ સરનામેથી મંગાવવું.

: ફોર્મ મંગાવવાનું સરનામું :

પ્રાણજીવન કે. શાહ, ૬૦૩/એ, સાંઈ આશાદીપ, સેવારામ લાલવાની રોડ, વિહુલનગર, મુલુંડ (પશ્ચિમ), મુંબઈ-૪૦૦૦૮૦ સરનામેથી પોતાનાં નામ-સરનામાવાળું યોગ્ય ટપાલ ટિકિટ લગાડેલ જવાબી કવર બીડીને મંગાવવું. સાથે બેંક વિગત અને મો. નંબર આપવો.

E-mail ID : npshah1711@gmail.com

શાંતિલાલ મકનજી મેમોરિઅલ ટ્રસ્ટ

ઉપર્યુક્ત ટ્રસ્ટ તરફથી ટ્રસ્ટની આવકને ધ્યાનમાં લઈને વૈધક્રિય સારવાર માટે તેમજ આર્થિક રીતે નબળા કુટુંબોને મદદ કરવામાં આવે છે. અરજી નીચે જણાવેલ સરનામે મોકલવી સાથે બેંક વિગત અને મો. નંબર આપવો.

- પ્રાણજીવન કે. શાહ

એ/૬૦૩, સાંઈ આશા દિપ, એસ. એલ. રોડ, મુલુંડ (પ.) મુંબઈ-૪૦૦૦૮૦

મુંબઈ કચ્છી વાયડા સમાજ, મુંબઈ

ઉપરોક્ત ટ્રસ્ટ તરફથી મુંબઈ કચ્છી વાયડા જ્ઞાતિના સર્વે વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનોને વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ માટે સ્કોલરશીપ આપવામાં આવશે. એ માટે ૨૦૨૧માં પાસ કરેલ ધોરણની માર્કશીટ અરજી પત્રક સાથે આપવાની રહેશે. દરેક ધોરણના વિદ્યાર્થીઓ અરજી કરી શકે છે. અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ ૩૧-૮-૨૦૨૧ છે. અરજી પત્રક સાથે સ્કૂલ / કોલેજની ફીની રસીદ પણ જોડવી.

- પ્રાણજીવણ કે. શાહ

મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી

‘દષ્ટિ આઈ ક્લિનિક’ - ડૉ. વત્સલભાઈ પરીખ (મુંબઈ)ના જય શ્રી કૃષ્ણ.

ધનાબહેન ગોપાલજી શાહ (માંડવી, કચ્છ) પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણા.

શેઠ ત્રિભોવનદાસ વેણીદાસ ફાઉન્ડેશન ટ્રસ્ટ

આથી શ્રી દશા વાયડા વણિક જ્ઞાતિના વિદ્યાર્થી ભાઈ બહેનો તથા જ્ઞાતિબંધુઓને જણાવવાનું કે આ સાથે નીચે મુજબની એક યોજના તા. ૧-૧૧-૯૧થી શરૂ કરવામાં આવી છે. તે સુધારા-વધારા સાથે સને ૨૦૨૧-૨૦૨૨ વર્ષ માટે ચાલુ રાખવામાં આવી છે. જેની રૂપરેખા નીચે મુજબ છે.

શિક્ષણ શિષ્યવૃત્તિ યોજના : આ યોજના હેઠળ મદદ નહિ પણ મેરીટના આધારે સ્કોલરશીપ આપવામાં આવે છે. કોઈ પણ સંકોચ વગર આ યોજનાનો લાભ સમસ્ત દશા વાયડા વણિક જ્ઞાતિના વિદ્યાર્થીઓ લઈ શકે છે. SSC અને HSC ની પરીક્ષામાં ૬૦ ટકા કે તેથી વધુ માર્ક્સ લાવનારને SSC રૂ. ૭૫૦/- અને HSC રૂ. ૧૦૦૦/- મુજબ સ્કોલરશીપ આપવામાં આવશે. સ્કોલરશીપ લેવા માટે આગળ અભ્યાસ કરવો જરૂરી છે.

અરજી પત્રક નં. ૩

કોલેજનો અભ્યાસ	૧૬ વર્ષ	૨૧ વર્ષ	૩૧ વર્ષ	૪૫ વર્ષ	સ્નાતક
કોર્સ માટે	૭૫૦	૮૫૦	૧૦૦૦	-	60%
અનુ સ્નાતક કોર્સ માટે	૧૦૦૦	૧૨૦૦	-	-	50%
ડીગ્રી કોર્સ	૧૦૦૦	૧૨૦૦	૧૩૫૦	૧૫૦૦	50%
ડીપ્લોમા કોર્સ	૮૦૦	૧૦૦૦	૧૨૦૦	-	50%

સર્વાંગી વિકાસ યોજના : બીજા કોઈપણ ક્ષેત્રમાં અપૂર્વ સિધ્ધી પ્રાપ્ત કરનારને યોગ્ય પારિતોષિક આપવામાં આવશે. (અરજી પત્રક નં. ૪)

ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે આર્થિક સહાય : ઉચ્ચ અભ્યાસ માટે આર્થિક સહાય મેળવવા અરજી પત્રક નં. ૧ મોકલવાનું રહેશે. જેની સાથે છેલ્લા પાસ કરેલ ધોરણની માર્ક્સશીટ તથા કોલેજ ફીની રસીદ તેમજ પુસ્તકોના બીલની કોપી મોકલવાની રહેશે.

તબીબી સારવાર માટે સહાય : તબીબી સહાય માટે અરજી પત્રક નં. ૨ મેળવી દવાના બીલ તેમજ ડોક્ટરના સર્ટીફિકેટ સાથે મોકલવાના રહેશે. આ અરજી વરસમાં કોઈ પણ અરજી પત્રક સાથે નીચેની વિગત અચુક જણાવવી

બેન્કનું નામ, બ્રાન્ચ અને એકાઉન્ટ નંબર

અરજદારનો વોટ્સએપ નં. અથવા ઈ-મેલ એડ્રેસ, મો. નંબર જરૂરથી આપવો.

પોસ્ટલ સ્ટેમ્પ લગાડેલું જવાબી કવર બીડવું.

અરજી સ્વીકારવાની છેલ્લી તા. ૩૦-૯-૨૦૨૧

સ્વ. મધુકરભાઈ પોપટલાલ શાહ (અમદાવાદ) પરિવારના જય શ્રી કૃષ્ણા.

ઉપરની સમગ્ર યોજના સંબંધે પત્ર વ્યવહારનું સરનામું નીચે મુજબ છે.
૧. પ્રાણજીવન કે. શાહ એ-૬૦૩, સાંઈ આશાદીપ, સેવારામ લાલવાની રોડ,
વિહુલનગર, મુલુંડ (પ.) મુંબઈ - ૪૦૦૦૮૦, મો. નં. ૯૩૨૪૬૧૧૩૦૧
E-mail : npshah1711@gmail.com
૨. નૈલેશભાઈ કે. શાહ ૬૦૩, વિજય એપાર્ટમેન્ટ, એમ. જી. રોડ, નં. ૩
સ્વીમીંગ પુલની પાછળ, સારસ્વત બેંક પાસે,
કાંદીવલી (પ.) મુંબઈ - ૪૦૦૦૬૭, (મો.) ૯૮૯૨૨૮૯૫૧૩
ટ્રસ્ટના અરજીપત્રક E-mail : npshah1711@gmail.com પરથી
મેળવી શકાશે.

- પ્રાણજીવન કે. શાહ
મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી

શ્રી કચ્છી વાયડા જ્ઞાતિ કેળવણી ફંડ

ઉપર્યુક્ત ટ્રસ્ટ તરફથી કચ્છી વાયડા જ્ઞાતિના સર્વે વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનોને વર્ષ ૨૦૨૧-૨૨ માટે સ્કોલરશીપ આપવામાં આવશે. એ માટે વર્ષ ૨૦૨૦માં પાસ કરેલ ધોરણની માર્કશીટ અરજીપત્રક સાથે આપવાની રહેશે. દરેક ધોરણના વિદ્યાર્થીઓ અરજી કરી શકે છે. ટ્રસ્ટનો મુખ્ય ઉદ્દેશ ઉચ્ચ અભ્યાસ કરતા વિદ્યાર્થી ભાઈ-બહેનોને મદદરૂપ થવાનો છે. ઉચ્ચ અભ્યાસમાં સરકારમાન્ય કોઈ પણ કોર્ષ માટે ટ્રસ્ટની આવકને ધ્યાનમાં લઈને મદદ કરવામાં આવશે. ઉચ્ચ અભ્યાસની સ્કોલરશીપ મેળવવા માટે અલગથી અરજી કરવાની રહેશે. અરજી સાથે પાસ કરેલ ધોરણની માર્કશીટ, ઉચ્ચ અભ્યાસની વિગત, કોલેજનું પ્રોસ્પેક્ટીવ અથવા ફી ભરી હોય તો એની રસીદ આપવાની રહેશે સાથે પોતાનો મો. નંબર અને બેન્ક ખાતાની વિગતો અવશ્ય આપવી. સામાન્ય સ્કોલરશીપ માટેના અરજીપત્રક નીચે જણાવેલ પ્રતિનિધિઓ પાસેથી મેળવી શકાશે અથવા ઈ-મેઈલથી મંગાવી શકાશે. E-mail : npshah1711@gmail.com, ૧. શ્રી ભરત જે. શાહ, ભુજ - કચ્છ, ૨. શ્રી અશ્વીન કે. શાહ, માંડવી - કચ્છ, ૩. શ્રી પ્રાણજીવન કે. શાહ - મુંબઈ

અરજીપત્રક સ્વીકારવાની છેલ્લી તારીખ ૩૦-૯-૨૦૨૧ છે. ત્યારપછી આવેલ અરજી પત્રક પર ધ્યાન આપવામાં આવશે નહીં.

- પ્રાણજીવન કે. શાહ, મેનેજીંગ ટ્રસ્ટી

**Advertisement Inviting application for the post of VyvasThapak for
Vayadamitra.**

અમદાવાદમાં વસતાં યુવાન અને ઉત્સાહી જ્ઞાતિબંધુઓ પાસેથી વાયડામિત્ર માટે વ્યવસ્થાપકના હોદા માટે અરજી મંગાવવામાં આવે છે. પસંદ થયેલ વ્યક્તિને યોગ્ય મહેનતાણું આપવામાં આવશે. અરજી snp4758@gmail.com પર કરવી.

- પ્રમુખ, શ્રી વાયડા વણિક સેવા ટ્રસ્ટ

Gnati Mobile App

All Gyatijans are requested to download shree vayada vanik gnati mobile app for News, Vastipatrak, Matrimonial, Birthday, Panchang, etc. as per link www.communitymsg.com/app.htm.
helpline : Kaushal shah, M. 97244 15910

શ્રી વાયુદેવતા મંદિર, બાજવાડા, વડોદરા

ભાદરવા સુ-પ નો હવન તા. ૧૧-૯-૨૦૨૧, શનિવારના શુભ દિવસે યોજાશે. આરતી તથા પ્રસાદ સાંજે ૬.૦૦ વાગ્યે થશે. કોરોનાના નિર્દેશનોનું પાલન કરવાનું રહેશે. સર્વે જ્ઞાતિજનોને આમંત્રણ.

- શ્રી વાયુદેવતા મંદિર, બાજવાડા

લગ્ન વિષયક

નામ : ચિંતન મહેન્દ્રભાઈ શાહ (ઊના)

જન્મ. તા. : ૨૪-૧-૧૯૯૬

ઉંચાઈ : ૫'૫"

વજન : ૫૮ કિલો

અભ્યાસ : એમ.સી.એ

નોકરી : Web Designer, IT Company, Surat

સંપર્ક : ૮૧૪૦૦ ૧૬૩૨૭, ૯૦૨૩૪ ૪૩૭૨૬, ૯૬૩૮૮ ૯૧૧૮૯ (પિતા)

Receipts till 28/07/2021

Receipt no.	Person name	Amount	Towards which
8	GIRISHCHANDRA DHYALAL SHAH	1500	Diwali advertisement
9	NIPABEN DHIRENBHAI SHROFF	400	Advertisement
10	NIRAVBHAI UPENDRABHAI SHETH	400	Advertisement
11	MAHENDRABHAI MOHANLAL SHAH	1001	Life Membership
12	TUSHARBHAI JAYNTILAL SHAH	400	Advertisement
13	DEVIBEN MANUBHAI PARIKH	1600	Panel advertisement
14	R V JEWELLERS	800	Panel advertisement
15	JAYKRISHNAKANTBHAI PARIKH	400	Advertisement
16	PARIMALBHAI MANMOHANBHAI PARIKH	1800	Panel advertisement
17	BHARUCH STEEL TRADERS	1000	Panel advertisement
18	GAUTAMBHAI J SHAH	800	Panel advertisement
19	SANJAYBHAI C PARIKH	800	Panel advertisement
20	Dr. MEHULBHAI R PARIKH	1600	Panel advertisement
21	JATINBHAI SHAH	800	Panel advertisement
22	VELJIBHAI BHIMJIBHAI SHAH	800	Panel advertisement
23	TARABEN TALKSHIBHAI SHAH	800	Panel advertisement
24	PRAKASH OIL INDUSTRIES	800	Panel advertisement
25	MADHUSUDHANBHAI K SHAH	1600	Panel advertisement
26	DRASHTI EYE CLINIC	800	Panel advertisement
27	H M TRADING CO.	800	Panel advertisement
28	HARISHBHAI RASIKLAL PARIKH	800	Panel advertisement

29 VRAJESHBHAI KANTILAL PARIKH	800	Panel advertisement
30 H M TRADING CO.	650	Diwali advertisement
31 ARVIND ELECTRICALS	650	Diwali advertisement
32 PALLAVIBEN CHINUBHAI SHAH	800	Panel advertisement
33 ASHISHBHAI KASHIPAREKH	800	Panel advertisement

- વ્યવસ્થાપક

શ્રી અમદાવાદ સમસ્ત વાચડા વણિક જ્ઞાતિ

ભાદરવા સુદ - ૬ તથા મહા વદ - ૫ ચેરિટેબલ ટ્રસ્ટ

ઉપર્યુક્ત ટ્રસ્ટ તથા સ્વ. શ્રી ઈન્દુભાઈ ડાહ્યાભાઈ શાહના સ્મરણાર્થે તેમના પુત્ર શ્રી શશાંકભાઈ શાહ તરફથી તથા સ્વ. પુષ્પાવતી રસિકલાલ શાહ તથા સ્વ. શ્રી રસિકલાલ ચીમનલાલ શાહ (આણંદવાળા)ના સ્મરણાર્થે તેમનાં દિકરી શ્રીમતી જ્યોતિબહેન કિશોરભાઈ પરીખ, ભરૂચ તરફથી તથા સ્વ. શ્રી પ્રભાલક્ષ્મીબહેન મોહનલાલ પરીખના સ્મરણાર્થે તેમના ટ્રસ્ટીઓ તથા સ્વ. શ્રી જયંતીભાઈ બાલુભાઈ પરીખ તથા સ્વ. મેનાબહેન જયંતિભાઈ પરીખના સ્મરણાર્થે તેમના પુત્ર શ્રી વિપુલભાઈ તરફથી મળેલ કાચમી ફંડમાંથી દર વર્ષની જેમ આ વર્ષે પણ તા. ૧૨-૯-૨૦૨૧, રવિવારના રોજ ભાદરવા સુદ-૬ નો હવન થશે. પ્રવર્તમાન પરીસ્થિતીને ધ્યાનમાં લેતા મહાપ્રસાદનું વિતરણ થશે નહીં જેની સૌ જ્ઞાતિજનોએ નોંધ લેવી.

- રમેન્દ્રભાઈ જે. પરીખ, પ્રમુખ

વાચડા વણિક શ્રી વાચડ સંસ્થા - વાચડ

ભાદરવા સુદ - ૬ નો હવન

દર વર્ષની જેમ ચાલુ વર્ષે પણ ભાદરવા સુદ - ૬નો હવન વાચડ મુકામે તા. ૧૨-૯-૨૦૨૧ને રવિવારના રોજ યોજાશે. જે જ્ઞાતિબંધુને હવનમાં બેસવું હોય તેમણે સંસ્થાના સેક્રેટરી શ્રી અજયભાઈનો નીચેના નંબર પર સંપર્ક કરવો. હવનના સમયે સરકારશ્રીની કોરોના મહામારી અંગે જે ગાઈડ લાઈન હશે તેનું પાલન કરવાનું રહેશે. હવનમાં બેસવા માટે ૫-૯-૨૦૨૧ સુધી નામ નોંધાવી દેવું. વહેલા તે પહેલાના ધોરણે હવનમાં બેસવાનો લાભ મળશે.

- અજય પરીખ મો. ૯૮૨૪૬ ૬૭૩૨૩

જ્ઞાતિ સમાચાર

સમાચાર-સંપાદક : દીપક મહેન્દ્રભાઈ શાહ, દીપક મહેન્દ્રભાઈ શાહ, ૪૦, આરોહી રેસીડેન્સી, બિલોરી સોલિટેર પાસે, સાઉથ બોપલ, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૫૮

(M) 98791 10027, E-Mail : dmshah2163@gmail.com

- ૧.) વાયડામિત્ર નહીં મળવા અંગેની ફરિયાદ માત્ર એસ.એમ.એસ., વોટ્સ એપ અથવા પત્ર દ્વારા ફક્ત વ્યવસ્થાપકને જ મોકલવી જેથી બીજો અંક પોસ્ટ દ્વારા મોકલી શકાય. મેસેજમાં પોતાનું હાલનું અને જૂનું સરનામું ખાસ લખવું.
- ૨.) જ્ઞાતિ સમાચાર ફક્ત સમાચાર સંપાદકશ્રીને જ મોકલવા.
- ૩.) લેખ, કવિતા તથા અહેવાલ ફક્ત તંત્રીશ્રીને જ મોકલવા.
- ૪.) શ્રદ્ધાંજલિ અને જા.ખ ફક્ત વ્યવસ્થાપકશ્રીને જ મોકલવા.

પરીક્ષા પાસ

અમદાવાદ : પ્રાચી રોનકભાઈ શાહ, B.E. E.C. (Electronic & Communication) માં ઉત્તીર્ણ થયેલ છે. G.P.A - 9.26, S.P.I. - 9.75 (8th Sem.)

ભૂજ : રશ્મિન મોહનલાલ રામજીભાઈ શાહની સુપુત્રી ચિ. મહેક ધો. ૧૦ માં ૯૮.૭૪ પરસેન્ટાઈલ મેળવી એ-૧ રેન્ક મેળવેલ છે.

ભરૂચ : કરન વૈભવ ચોક્સી, ધો. ૧૦ ICSE Board માં ૮૭.૨ ટકા મેળવી ઉત્તીર્ણ થયેલ છે.

અવસાન

પાટણ : ડો. અનિલભાઈ ચંદ્રકાંતભાઈ પરીખ ઉ. વ. ૭૯, તા. ૨૯-૬-૨૧નાં રોજ.

સુજા જ્ઞાતિજનો, એપ્રિલ, ૨૦૨૧ થી વાયડામિત્રમાં આપવામાં આવતી જા.ખ.ના બિલ તથા પેમેન્ટ, ભેટની રસીદ વોટ્સએપ અથવા ઈ-મેલ દ્વારા જ મોકલવામાં આવશે.

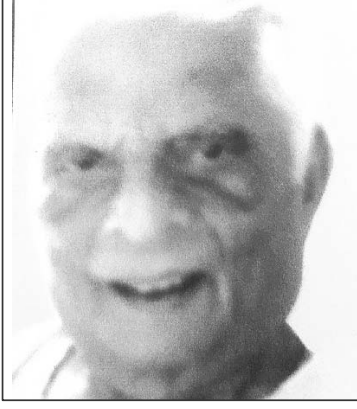
સભ્યો અને જ્ઞાતિજનો ભેટ, જા.ખ. વિગેરેની રકમ સંસ્થાના ખાતામાં જમા કરાવી તેની પહોંચ વ્યવસ્થાપકને વોટ્સએપ કરી શકે છે. પહોંચ મોકલવાની જવાબદારી રકમ જમા કરાવનારની રહેશે. ખાતાની વિગત નીચે પ્રમાણે છે.

Shree Vayada Vanik Seva Trust

Central Bank of India, Mithakhali Branch, Ahmedabad.

Savings A/c No.: 3172539192, IFSC Code.: CBIN0280553

શ્રધ્ધાંજલિ

સ્વ. ભગવતભાઈ
ગીરધરલાલ ગાંધી

સંખેડાવાળા

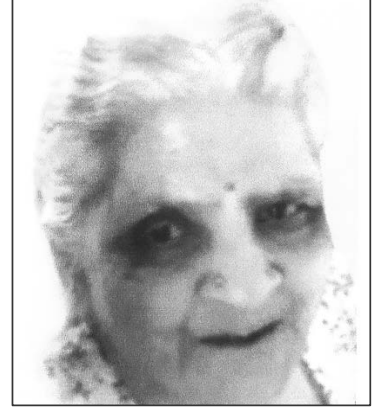
શ્રીજી ચરણ: ૧૦/૭/૨૦૧૬

સ્વ. સોનલબહેન
વિરેન્દ્રભાઈ પરીખ

જન્મ તારીખ : ૧૦/૭/૧૯૫૫

શ્રીજી ચરણ: ૨૯/૧૦/૨૦૧૫

સ્વ. દિવ્યબાળાબહેન
ભગવતભાઈ ગાંધી

સંખેડાવાળા

શ્રીજી ચરણ: ૮/૭/૨૦૧૭

સૌજન્ય

વિરેન્દ્રકુમાર રતિશચંદ્ર પરીખ

૩૦વિંશ વિરેન્દ્રકુમાર પરીખ

ભાવીની ૩૦વિંશ પરીખ

શીરીષકુમાર રતિશચંદ્ર પરીખ

તથા સમસ્ત ગાંધી પરિવારનાં જય શ્રી કૃષ્ણ

: સરનામુ :

બી-૨૦૧, દિવ્ય વિનાયક, શ્રી સિદ્ધી વિનાયક કો.હા.સો,

ગણેશ ચોક, ચાર કોપ, પંજાબ નેશનલ બેંકની સામે,

કાંદિવલી (વેસ્ટ), મુંબઈ - ૪૦૦ ૦૬૭

ફોન નં.: ૯૮૨૦૮ ૮૬૯૭૭, ૯૮૨૦૬ ૮૧૭૬૧

શ્રી શશાંકભાઈ ગાંધી તથા સંજયભાઈ ગાંધી

પ, સુધન, લક્ષ્મી સોસાયટી, વિભાગ નં-૩,

સુભાનપુરા, અલકાપુરી, વડોદરા - ૩૯૦૦૦૫.

ફોન નં.: ૦૨૬૫ - ૨૩૯૬૫૨૩

Best Wishes From

**Shri Jethalal Acharatlal Parikh
& Smt. Vidhyagauri Jethalal Parikh Family**

RJP Infrastructure Pvt. Ltd.

Civil Engineers & Contractors - Since 1970

An ISO 9001 : 2008 Company

4th Floor, **RJP House**, Anandnagar Cross Road,
Satellite, Ahmedabad-380015.
079-26931248, 49, 52

J.J. Parikh & Brothers

Pharmaceutical Distributors

Since 1947

Mahakant Building, Opp. V.S. Hospital,
Ellisbridge, Ahmedabad-380006.
079-26576493, 26575693

J. Bipinchandra & Co.

Pharmaceutical Distributors

Since 1990

Nagarshethno Vando
& Biscuit Gali, Nr. Pankor Naka,
Ahmedabad-380001.

J. J. Parikh Pharma Pvt. Ltd.

Pharmaceutical Distributors

Since 1996

C & F Agent for Pharmaceutical Companies

Vidhya Estate, Nr. Ekta Hotel,
Sarkhej, Ahmedabad.

**Late Shri Jashubhai J. Parikh - Adv.
Mrugesh J. Parikh – Advocate**

Panel Advocate of more than 15 insurance companies

3rd Floor, Hasubhai Chambers, Nr. Town Hall,
Ellisbridge, Ahmedabad-380006.
079-26577317

JARUN

Pharmaceuticals Pvt. Ltd.

Pharmaceutical Company

Since 2007

3rd Floor Hasubhai Chambers, Nr. Town Hall,
Ellisbridge, Ahmedabad-380006.

**Ramendra – Gita Parikh
Keval – Kinnari
Chinmayee, Sharman
Vrajesh – Shefali Shelat
Om, Arjun**

**Jashubhai – Kokilaben Parikh
Harshul – Alpa , Mrugesh - Ratna
Bhrita, Darsh, Parita, Darshil
Bakul – Nita Dalal
Meera – David Burns
Chinmay**

**Umakant – Maya Parikh
Ina
Hiren – Shruti
Harshank, Mishika
Bhavesh – Shital Choksi
Shivam, Ritika**

Regi. under RNI No. 6316/57. Permitted to post at Ahmedabad PSO On
10th of every month under postal regd. No. MEH Dn.-296/2019-2021
Issued By SSP, Mehsana, Valid upto 31-12-2021

પ્રકાશન ૧૦/૮/૨૦૨૧

ઈન્દુભાઈ ડાહ્યાભાઈ શાહ પરિવાર

તથા સર્વે કુટુંબીજનોના જય શ્રી કૃષ્ણ

મધુબન, અપંગ માનવ મંડળ પાસે, ડો. વિક્રમ સારાભાઈ રોડ,
અટીરા, અમદાવાદ - ૩૮૦ ૦૧૫

PRINTED BOOK

If undelivered please return to: **SHRENİK PARIKH**, B-7, Shree Siddhi Duplex, nr. Apollo Hospital City Centre, Ambawadi, Ahmedabad - 380006
E-mail : vayvaset@gmail.com

Printed and Published by SHRENİK NAVINCHANDRA PARIKH on behalf of AKHIL BHARTIYA VAYADA PARISHAD ASSOCIATION and printed at Shree Vallabh Printery, 2/B, Ellisbridge Shopping Centre, Behind Ellisbridge Police Station, Opp. Town Hall, Ahmedabad - 380 006 and published from B/7, Shree Siddhi Duplex, Near Apollo Hospital City Centre, Core House, Near Police Quarter, Parimal Garden, Ahmedabad - 380 006. Editor - **SHRENİK NAVINCHANDRA PARIKH**